

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 29 FEBRUARI 1920.

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AV
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

Skånska slott och deras herrskap.

Trolleholm — ett vackert slott, där biblioteket är "det allra heligaste".

Greve Gustaf Trolle-Bonde.

Brahe hette hon, var syster till Tycho Brahe och ägnade sig med mycken lärdom åt naturvetenskapliga och medicinska studier. Efter makens död förälskade hon sig i en broderns vän, Erik Lange, som fördjupade sig i medeltidens stora mystiska vetenskaper, astrologi och alkemi. Hon sökte reda på honom i Slesvig, där han levde i nöd; han dog slutligen i armod i det främmande, medan hon vände tillbaka till Eriksholm. Kanske går hon alltjämt igen — ty till varje gammalt slott hör ju en sådan där "vit fru", Torup t. ex. har sin, som går där och stökar i lådorna — sitter där och väntar på sin älskade, som sökte göra guld, men förödde egen lycka, som såg människornas levnadsbanor av himmelens stjärnor, men själv gick vilse här nere på jorden — — —

Nå, Trolleholm ruvar icke bara på gamla minnen, och förfädernas tankar och gärningar hänga inte spindelsvävsgrå över dess murar. Där blåsa friska vindar. Kammarherren greve Gustaf Trolle-Bonde och hans grevinna Jetten Trolle-Bonde, född grevinna Falkenberg av Bålby, höra till dem, som med vördnad för det gamla dock röja vägen för nytt. Det visar sig både i slottets inredning

Grevinnan Jetten Trolle-Bonde.

NÄR MAN SER TROLLEHOLM MED dess tegelröda murar, branta tak, trappgavlar och rundtorn, skulle man tro, det vore ett medeltidsslott. Så förhåller det sig emellertid ej: det är en lycklig ombyggnad i tidig skånsk renässansstil, som den nuvarande fideikommissinnehavarens fader, greve Carl Trolle-Bonde, lät utföra på 1880-talet. Men sant är, att slottet livligt återkallar minnet av den gamla borgen, den, som grundlades 1538, men senare hemsöktes av mångahanda olyckor, både brand och restaurering — "arg restauriert", som det heter i Bædeker, blev den i sanning. Sådant slottet nu reser sig mitt bland leende skånsk grönska, kan det också väl komma en att tänka på fyra seklers växlande ofärdsår och goda tider. Dess förste ägare — det hette då Eriksholm — var Tage Thott, och dennes svärdotter var en av de märkliga slottsfruar, vi haft. Sofia

Trolleholm.

och i dess omgivning, bl. a. i den vackra trädgården; anläggningen vid dammen, som synes å ena bilden, har t. ex. gjorts om i fjor. Grevinnan, född och uppvuxen på det vackra gamla Brokind i Östergötland, är liksom sin man en riktig "lantmänniska"; hon älskar att syssla med trädgården och alla de lantliga ting, som fördrä på en gång bevarande vård och nyskapande drift — de ting, som ge hundrafalt igen också för det sinne, som älskar dem. — Traktens intresserade kvinnor har hon framför allt samlat kring sig i Röda korsarbetet. Hon är ordförande i Onsjökretsen, som bildades 1914; och för insamlingen till anskaffande av den ambulansbil, som häradet nu äger, stod hon i spetsen.

Greven är speciellt intresserad för nya metoder och för uppfinningar till lantbrukets befrämjande. Sålunda har han framexperimenterat en kombinerad trösk- och

skördemaskin samt funnit på en ny metod att lagra och torka spannmål ("Trolleholmssystemet" torde vara noggsamt bekant i lantbrukarkretsar), och i tidsskrifter som "Svenskt Land" och "Norden" ser man ofta hans namn.

Trolleholm har ett heligt rum: biblioteket, och själva Sofia Brahe, om hon alltså går igen, måste få frid för sin oroliga själ bland alla de skatter av vetande och ande, det rymmer. Det var Trolleholms nydanare, greve Carl Trolle-Bonde, själv en av våra produktivaste författare i person- och godshistoria, som samlade allt detta — väl en 40.000 band. Där finnas palæotyper, elzevirtryck, Visingsborgstryck, bland sällsynta kartor t. ex. Andreas Burei berömda karta över Norden av 1611, varav blott två exemplar existera, det ena i Kungl. biblioteket och det andra alltså här, och ett otal andra av de sällsynta ting, som gömmas inom kalvskinn och marokäng. Bibliotekssalen syns å en av våra bilder. Den är i två våningar med ett lofttak, som följer yttertakets konstruktion. Runt om löper en altan som på långsidan vilar på dubbla bokhyllor. Till biblioteket höra även angränsande hörnrum och tornrum.

Trolleholms bibliotek.

Det till fideikommisset hörande arkivet, som förvaras i ett brandsäkert tornrum, inrymmer också åtskilliga märkliga saker, om vilka forskarna kunna läsa i de speciella underrättelser, "Ex Bibliotheca Trolleholmiae", som en tid utkommo. Där är t. ex. riksrådet Gustaf Banérs stambok. I den finnas autografer av hertig Karl och hans gemål, Maria av Pfalz, av Gustaf Vasas dotter prinsessan Elisabeth och hennes gemål, hertig Kristoffer av Mecklenburg, av prins Sigismund, av Karl och Erik Sture och många andra. När man står där i det skumma rummet kan man rent av, med tanke på de gamla folkens tro, få en föreställning om att det ännu lever kvar något av dessa döda i *namnet*, i dessa snirklar och svängar på gulnat pergament. Man tycker, man är löjlig, och springer nerför trapporna ut i det fria, står mitt i naturen, i det ständiga döendets och återfödandets myster — och kanske, tycker man då, äro i alla fall de tankar inte så tokiga som kunna komma över en i sådana där gamla slott, där minnen av gångna släkten ständigt tala till en — — —

E. TH.

TRE. :- Skiss av LENIE HALL.

KRISTIAN ÄGNADE HENNE EJ I dag samma uppmärksamhet som vanligt. Väl sökte han så utförligt som möjligt beskriva villan, som han i dag hyrt för Mattys och hennes mors räkning, men det var tydligt, att något annat sysselsatte hans tankar. Äntligen blev han sittande tyst och ritade förströdd med pennan på planteckningen, som låg på bordet framför dem. Matty betraktade honom forskande.

Det föll henne ej in att fråga honom. Likväl hade hon givit mycket för att veta orsaken till hans tystnad. Hon var fullt och helt kvinna — anade bakom förändringen i Kristians sätt — en annan kvinna.

Matty var vacker, begåvad, rik. Kristian bands vid henne genom släktskap, barndomsvänskap och beundran, men främst genom känslan att vara hennes enda manliga stöd. Städsse var Matty den främsta i hans liv. Dock skulle han gå förlorad för henne i samma stund kärleken trädde i hans väg.

Ty Matty var lytt.

Hennes höft var så missformad, att hon blott med yttersta svårighet kunde gå. I andras närvaro lämnade hon aldrig sin stol. Kristian, som dock sedan barndomen tillbragt sin mesta tid i hennes sällskap, hade aldrig sett henne gå. För honom var Matty den vackra, glada flickan i den bekväma fåtöljen eller rullstolen. Han tänkte sällan på, att hon var vanskapad. Matty ägde förmåga att leda människors uppmärksamhet från sitt lyte.

Hon var så vacker att se på, där hon satt i sina ljusa,

dyrbara dräkter med det guldbruna håret i konstnärligt enkel kamning, alltid intresserad och vänlig. Kristian satte kvinnoskönheten främst av allt skönt och han var alltid medveten om Mattys färging. Utom denna kväll. Trots det att Matty väl sällan varit mer intagande än nu, där hon satt vid det öppna fönstret i sin rosafärgade dräkt mot en bakgrund av blommande körsbärsgrenar. Kristian tycktes i dag icke se henne. Ännu mindre märkte han hennes frågande blick.

Från parken nedanför hördes sparvarnas kvitter och muntra barnaröster.

Matty tog slutligen blicken från Kristians nedböjda, blonda huvud och såg ut över trädtopparna mot den bleknande himlen i söder.

Kristian blev småningom medveten om tystnaden. Leende såg han upp på Matty.

"Hur är det?" sade han. "Du ser så allvarlig ut. Tror du ej du kommer att tycka om villan?"

"Jag tänkte inte på den", svarade Matty dröjande. "Jag hade en helt dåraktig önskan, vet du."

Han reste sig och böjd över henne, frågade han road:

"Dåraktig, du förståndiga lilla flicka."

"Vad det skulle vara härligt med en promenad utåt Djurgården nu!"

"Men det kan ju ske ögonblickligen! Jag ringer efter en bil." Han sträckte handen efter bordstelefonen.

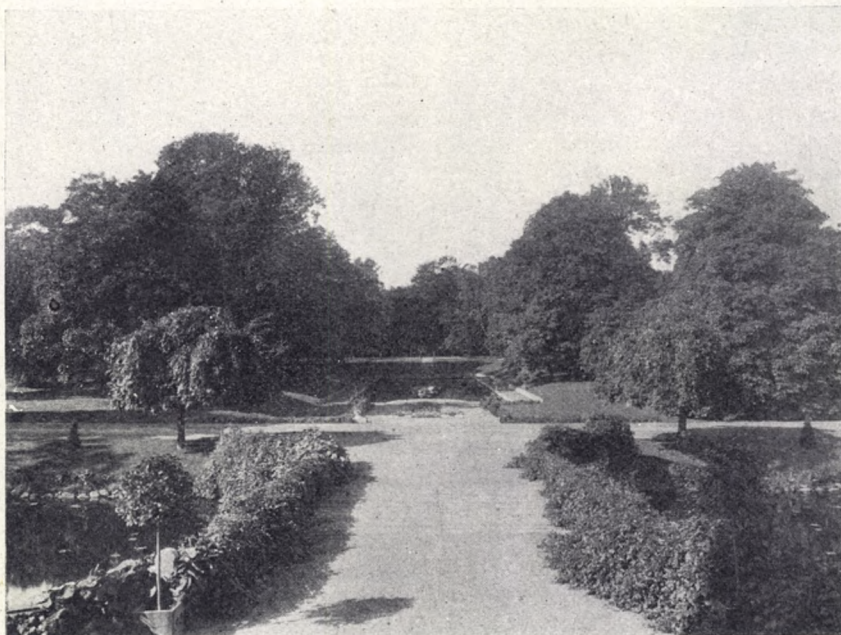
Matty hejdade honom med ett trött litet skratt:

"Ta mig inte så där på orden, Kristian. Jag är alldeles för lat att nu klä om mig och åka ut. Du förstår, jag fick bara en plötslig längtan att gå, kunna få följa med dig till fots en sådan här kväll."

Kristian sökte ett svar. Han var överraskad av hennes ord. Matty brukade ju aldrig hänsyfta på — —

"Men jag är viss, att du skulle finna en åktur härlig", sade han till sist. "Strandvägen myllrar av folk nu om kvällarna."

Hon slog bort hela saken, nära nog skamsen över sin svaghet. Minst av allt ville hon beklaga sig för Kristian. Men sedan han gått, satt hon länge grubblande kvar vid det öppna fönstret. Hon ville ej tro på aningar, men tanken, att något

Trolleholms park och trädgård.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA-DI-ON — Vetenskapligt

Grånad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CHEM. ANST. IBIS, II Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs!

Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

nytt trätt in i hennes liv från och med denna dag, släppte henne ej. Detta nya, vad annat skulle det betyda än sorg? Under tjugufem år hade hon levat i yttre och inre lugn; det var omöjligt, att det framgent skulle förbli så. Kristian var en ung, het och livstörstande natur. Deras vägar måste skiljas och det betydde för Matty levnadslång hopp- löshet och sorg.

Matty hade anat rätt. En kvinna syssel- satte Kristians tankar och omedvetet spejade han i vimlet efter en gråklädd, smidig gestalt, då han denna kväll vandrade fram mot Djurgården. Ty gråklädd hade Britta Strandberg varit, då han i middags mötte henne på Gustaf Adolfs torg. Sedan dess tänkte han be- ständig på Britta.

De hade inte råkats på två år. För honom hade tiden gått fort och han måste erkänna, att han ej synnerligen tänkt på henne, men för Britta borde det ha varit långa år. Hon hade icke precis sagt det. Men att vinter och sommar sitta instängd till kl. 6 med ett en- formigt skrivarbete var ju ej ett liv för en ung, kraftfull kvinna. I åtta år hade Britta likväl hållit på därmed. Att hon trots allt kunde se så strålande och frisk ut!

Han visste ej, att han var orsaken till det strålande uttrycket i hennes ansikte. Hon kunde se nog så blek och trött ut eljes, Britta. Men hon dyrkade Kristian och att åter få råka honom var det roligaste, som kunnat hända henne. Hon hade all möda i världen att dölja sin glädje för Kristian.

Denne reflekterade för övrigt ej över Brit- tas eventuella känslor. Hans egna togo ho- nom tillräckligt i anspråk denna vårväll! En häftig, sjudande längtan fyllde honom och van som han var att klargöra det, som rörde sig inom honom, sade han sig, att stunden var inne, då mannen ej längre har lust gå sin väg ensam. En kvinna ville han finna, en vacker, begåvad, kamratlik hustru, livskraftig och ung som han själv.

När Britta nästa morgon utanför Drama- tiska teatern väntade på sin spårvagn, stötte hon åter på Kristian. Endast några minuter talades de vid. Sedan måste Britta stiga upp i sin vagn — man fördärvade ej dagen med att förarga sin retlige chef genom att komma för sent. Leende vinkade hon inifrån vagnen till Kristian, som stod med blottat huvud därnere på refugen.

Det jublade inom Britta. Kristian tycktes åter komma in i hennes liv. Kristian, diplo- maten, esteten, Mattys älskvarda, beundrade kusin! De män hon eljes träffat voro få: den gnatige chefen, för vilken hon dag ut och dag in skrev på sin maskin, brodern, den femton år äldre, pedantiske magistern samt hans vän aktuarien, snäll och obetydlig, han, som en gång om året bjöd henne på operan — ammandag jul — gråa biljetter! Vilken drömhjälte var då icke Kristian!

Förr hade hon tillbragt härliga sommar- veckor tillsammans med Kristian hos Matty, som alltid brukade bjuda henne till sig under semestern. Men för två år sedan hade Brittars mors sjukdom lagt hinder i vägen och förra sommaren var Matty i Danmark. Och i år — Britta vågade knappt tänka på, hur det skulle bli. Kanske — kanske!

Kristian berättade för Matty om sitt sam- manträffande med Britta. Och Matty yt- tade genast sin avsikt att be vännen till sig under sommaren. Men då hon såg Kristians tydliga belåtenhet, för det medvetandet ge- nom henne, att hon kanske själv tagit första steget till — ja, till vad?

Kanske till Kristians och Brittars lycka.

Om så var, hade hon icke då en plikt att fylla? Finge hon undandra sig, rent av ställa sig hindrande i vägen? Nej, nej.

Men då allt var ordnat och Brittars jub- lande röst i telefonen överhopat henne med tacksägelser, kände Matty en häftig ånger. Oklok hade hon varit. Ingen människa ar- betar väl uppsåtligt på sin egen olycka. Var- för hade hon handlat, som hon gjort? Ack, helt enkelt emedan hon fruktade att Kristian skulle märka hennes svartsjuka oro, då han sagt: 'Det skall bli verkligt roligt vara till- sammans med Britta igen.' Hon hade då nära nog förrätt sig och svarat: "Ja, det måste vara enformigt för dig, att bara ha mamma och mig." Och nu blygdes hon. Kristian var alltid gärna hos henne och förtjänade på intet vis någon dold förebräelse.

*

Matty satt i sin stol under den blommande linden. Det var en av de första dagarna i juli.

På stolens ena armstöd hade Kristian tagit plats. Han böjde sig över den uppslagna tidningen i Mattys knä och de diskuterade livligt en artikel om konst, som Matty nyss läst upp. Kristian var ivrig, hänförd av sitt ämne, och han hade lagt ena handen lätt på Mattys axel.

Matty kände i dag en stark glädje. Som- maren's yppiga fägring, solvärmen, Kristians närhet, beröringen av hans hand skänkte hen- ne en oanad livslust. Hon hade glömt, vad som ej borde glömmas och var en helt van- lig, dåraktig flicka. Till och med doften av läder, viol och cigarrök, som hon svagt för- nam från Kristians kläder, behagade henne.

Lindblommor föllo med ett lustigt, knäp- pande ljud ned på tidningen, där de kvarläm- nade små glänsande, klibbiga märken.

Då förlorade Matty med ens samman- haget i Kristians ord. Driven av en oemot- ständlig känsla, lutade hon hastigt huvudet åt sidan och vilade ett ögonblick smekande sin kind mot Kristians hand.

Han avbröt sig. Han förstod ej meningen med Mattys rörelse och böjde sig fram för att se in i hennes ansikte. Deras blickar möttes.

Ehuru Matty genast böjde huvudet och såg ned mot tidningen, hade Kristian förstått.

Han fortsatte att tala, kanske litet mer sö- kande, med handen alltjämt på Mattys skuldra. Därunder tänkte han: kära, lilla Matty, var det så hon kände för honom?

Mer än en kvinna hade älskat honom och trots att han ej var direkt egenkär, misstog han sig ej på uttrycket i Mattys ögon.

En jungfru kom ut på sandplanen och ro- pade ned mot de två under linden: "Riks- telefon till baron!"

Med ett: "Förlåt, Matty!" skyndade Kris- tian bort. Han var tacksam för avbrottet, han kände sig förvirrad, alls ej herre över situationen.

Matty såg ej efter honom. Med knutna händer och smärtsamt sammandragna ögon- bryn tänkte hon: "Nu har jag förrätt mig". Verkligheten kom henne åter nära.

Följande dag anlände Britta. Utrustad med ny, vit promenaddräkt, stor stråhatt med ro- sor, en två, tre sommarklänningar, förfär- digade av henne själv, kände hon sig över- måttan väl utrustad och beredd att njuta av sin fritid.

Kristian hade hämtat henne vid stationen i dogcart. Vilken början! Matty tog emot henne med en hjärtlig omfamning, där hon satt i sin stol vid det redan dukade middags-

bordet på verandan. Så snart Britta klätt om sig, började man äta. Och denna första dag satt man sedan kvar på verandan hela aftonen och pratade. Britta var obesvärard och glad, hon visste sig vara avhållen av både Matty och dennas mor och — kanske litet beundrad av Kristian.

Och Kristian undrade i stillhet, hur han kunnat undgå träffa Britta på två hela år. Undgå? Hm, underlåta snarare.

Då Britta kommit i säng, sade hon halv- högt för sig själv: "Gode Gud, vad jag är lycklig, lycklig!" Och hon måste torka bort ett par glädjetårar ur ögonfransarna.

Ja, hon var otroligt lycklig under de kom- mande dagarna. Promenader till fots, i dog- cart och motorbåt, musik, högläsning fyllde hennes tid. Matty var intresserad av allt även då hon ej kunde delta. Harmonien mel- lan de fyra människorna i den lilla villan syn- tes fullkomlig. Kristian for ingen gång in till Stockholm, ehuru han egentligen ämnat tillbringa endast lördagar och söndagar därute.

Naturligtvis var det Britta och Kristian en- samma, som företogo alla längre utflykter. Som goda kamrater strövade de vitt omkring. Med välbehag såg Kristian, hur Britta blev allt mer blomstrand under den vila hon njöt. Ganska snart kom den dag, då han märkte, att han var förälskad i henne.

Men den upptäckten glädde honom inga- lunda.

Han kände sig bunden vid Matty. Alltid hade hon varit hans förtrogna; hos henne fann han allt, vad hans intelligens, skönhets- längtan och — bekvämlighet fordrade. Ingen skulle komma att förstå honom som hon. Dessutom visste han nu, att Matty hade ho- nom kär. Natten efter det han fått denna visshet satt han ända till gryningen i det öppna fönstret, rökande ett otal cigarretter. Han höll av Matty och hon behövde honom. Hennes lyte avskräckte honom ej, till det yttre var det föga skönjbart. Det obeskrivliga be- hag och den förfining, som omstrålade henne, betydde mycket för Kristian. Tanken att ständigt ha henne i sin närhet var behaglig. De skulle säkerligen bli lyckliga tillsammans.

Så hade Britta kommit. Och en sällsam förmåga ägde hon att väcka hans längtan.

Nu i kväll — de sutto vid stranden och sågo änderna sträcka över sjön — visste Kristian, att alla hans sinnen trädde efter flic- kan vid hans sida. Britta satt på en sten, framåtböjd, med armarna vilande mot en trädstam, vilken gick nästan rätt ut över vat- tenytan. Solnedgången var bakom henne och genom den tunna klädningen såg han kontu- rerna av hennes vackra kropp. Hon blickade betänksamt ned mot vattnet.

"Vad funderar du på?" frågade han utan att vänta sig svar. Men Britta sade genast:

"Hur väl det är, att man kan njuta av ögonblicket, fast man vet, att mörka dagar måste komma."

"Kan du verkligen?" framkastade Kristian litet ironiskt.

"Ja visst. Tänk på kontoret, som väntar mig — brrr! Kunde jag inte glömma bort det, så vore det förbi med min trevnad nu."

"Hade man inte annat att frukta för, så gick det väl an. Det finns saker, som är betydligt svårare att glömma än en gnatig chef."

"Jag vet nog det."

Det kom en liten aning av vemod i hennes röst. Kristian, som på ett egendomligt vis känt sig retad av hennes sinnesfrid, ångrade, vad han sagt.

"Nå, jag vill inte nedslå dig. Men vi män

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

är egoistiska och vill ha medlidande. Vi med våra tunga omsorger, förstår du."

Britta skrattade gäckande: "Jag skulle vilja veta, vad som tynger dig?"

"Du ramlar i vattnet, om du sträcker dig så där långt ut." Han kände, att han ej längre med ro kunde betrakta hennes smidiga kropp och grep tag i hennes skärp samt drog henne bakåt. "En av mina många plikter är att dra dig från fördärvet", tillade han.

"Och hur många sådana plikter till har du?"

"Ingen", sade han kort, grep henne i armarna och reste henne upp. "Kom nu, så går vi hem till Matty."

Matty skrev: "I kväll har jag sett det. Kristian åtrår Britta, kanske älskar han henne. Visserligen har jag trott mig behärska Kristians själ, denna lätt entusiasmerade rätt-rådiga själ, men över hans sinnen har jag ingen makt. Hur skulle jag också kunna det? Vore det ej groteskt, om jag utövade en fysisk inverkan på honom? Jag med min van-skapade kropp!

Likväl är jag ju en vacker kvinna med läppar, skapade för kyssar, armar ämnade att fanna en man. Men jag skall det aldrig, skall aldrig få älska. Kärleken är endast berättigad, då den avser att alstra ett kommande släkte och hur skall jag kunna bli moder?

Med händerna stryker jag utefter min kropp, i denna stund löjligt höljd i en siden-nattdräkt, värdig en kokott, och jag vändas och vrider mig, då jag känner min höft, utstående, fruktansvärt oformlig. Icke blott som kvinna lider jag, konstnären inom mig fasar. I Stockholm har jag stundom sett en puckel-ryggig kvinna. Hon är dyrbart klädd, ja, påfallande grannt, går raskt genom vimlet på de mest trafikerade gatorna och visar genom sitt hela uppträdande, hur belåten hon är med sin toalett, hur okunnig om sitt fränstötande yttre. Dessutom är hennes ansikte fult. Jag önskar jag vore hon. Men måhända gör jag henne orätt. Kanske vet hon och har styrka att gå sin väg ändå. Vare därmed hur som helst, vore jag som hon, hade jag ej nu så mycket att bekämpa hos mig själv och — Kristian. Ty på visst sätt fångslar jag Kristian och skulle kunna behålla honom för mig. Blott jag visar, hur nödvändig han är i mitt liv. Men just detta får jag ej. Jag måste stöta honom från mig.

Den dag Kristian gissade sig till min känsla för honom, hur öm och god var han ej mot mig! Vilken man blir han ej för en kvinna! Fruktansvärde Gud, varför låter du mig så längta till honom?

Fastän han i kväll var helt fylld av Britta — deras avsked ute på verandan var långt — och kom in till mig med kärleken lysande i sina ögon, till och med i kväll glömde han ej mig. Han sade sig ha samvetsförebärrelser att just i dag, då mor är borta, ha lämnat mig så mycket ensam.

För Britta känner jag varken medlidande eller barmhärtighet, ehuru hon är gränslöst förälskad i Kristian. Utan tvekan skulle jag tränga undan henne, om jag kunde giva Kristian — det hon kan giva.

Denna usla kropp, som jag vårdar och pryder på mångfaldiga vis, hur värdelös är den ej! Likväl har den — har kroppens evangelium blivit allt för mig, fördärvat min själ. Någon kallade mig en gång god. Nej, syndfull är jag. Mäktar jag ett offer, då är det blott, emedan jag så utan all gräns älskar Kristian."

*

Kristian lämnade plötsligt landet en vecka,

Dagny Bergman.

Mariana Ekelund.

Anna Holmquist.

Anna Kempendahl.

DET HÖR MINDRE OCH MINDRE TILL sällsyntheterna att kvinnor deltaga i vetenskapliga expeditioner till fjärran länder. Ett nytt exempel på kvinnlig forskningslust utgör fru *Dagny Bergman*, som i dagarna medföljer sin man fil. kand. Sten Bergman på en forskningsfärd till Kamtschatka. I sin egenskap av biolog skall hon nämligen vara sin make behjälplig med arbetet därborta.

*

Fru *Mariana Ekelund*, född Bernlund, gift med stadsfiskalen i Örebro, jur. kand. Jonathan Ekelund, fyllde den 31 sistlidne januari 50 år. Hon är en socialt och politiskt varmt intresserad kvinna, som nedlagt mycket arbete i den kommunala hjälpverksamhetens tjänst. Är dessutom sedan nio år tillbaka ordförande i Örebro Kvinnliga Djurskyddsförening, där hon gjort sig allmänt omtyckt för sin duglighet samt för sitt humana och vänsälla sinne-lag.

*

Fröken *Anna Holmquist* i Falun blev den 18 d:s 60 år. Fröken H., som har bakom sig en tjuogoårig lärarinneverksamhet vid högre flickläroverk i Stockholm, är sedan 1901 bosatt i Falun hos sin broder, statsrådet Holmquist, i vars hem hon utövar värdinneskapet.

Vad hennes verksamhet utom hemmet beträffar, vilja vi här blott nämna de kommunala förtroendeuppdrag hon f. n. innehar. Hon är ledamot av Falu stadsfullmäktige, vice ordförande i Falu stads fattigvårdsstyrelse, ledamot av Falu hälsovårdsnämnd och ledamot i pensionsnämnden i Falun.

*

Handarbetslärarinnan vid Stockholms folkskolor fröken *Anna Kempendahl* har förordnats till inspektis för den kvinnliga slöjden i landets skolor och därmed satts att inom sitt fack utöva den högsta rådgivare- och ledarefunktionen vid dessa.

Fröken K. är en av föreståndarinnorna vid Hulda Lundins slöjdseminarium. På torde äga en så ingående kännedom om den kvinnliga slöjdens teori, praktik och metodik, och hennes utnämning torde hälsas med glädje av alla, som känna hennes grundliga insikter, stora undervisningsförmåga och rätt-rådighet.

..... innan Brittans semester var slut. Dagarna gingo. Britta räknade, nu är det blott tre, blott två dagar kvar. Skulle han ej komma, innan hon måste fara? Vad höll honom väl kvar inne i staden?

Efter denna underbara fritid föreföll henne en återgång till arbetet, detta intresselösa arbete, outhärdligt. Hon hade börjat hoppas på den ofattliga lyckan att äga Kristians kärlek och livslängtan sjöd inom henne. Skulle

hon nu behöva försaka och vänta, alltjämt vänta?

Hon hade för längesedan anförtrott sig till Matty, om inte denne varit så — ja, så litet intresserad den sista tiden. Ständigt satt Matty fördjupad i Rollands oändliga "Jean Christophe", hon var så svår att komma åt, tyckte Britta. Fastän Matty förstas alltid var vänlig.

Den sista dagen av Brittans semester kom Kristian likväl ut igen. Men han var sig olik, satt mest tyst. Då man påpekade detta för honom, skrattade han, förklarade sig ha mycket att tänka på och försjönk åter i tystnad. Hans önskan att undvika en tète à tète med Britta var tydlig både för flickan och för Matty. Britta grät sig till sömns den natten. Och dagen därpå måste hon resa med sin bittra besvikelse och sin längtan. Arbetet tog ånyo vid, tyngre att bära än förr.

*

"Kristian kom till mig i dag. Med sitt vackra leende började han: 'Matty, vi skulle egentligen talas vid, vi båda.'

'Det låter, som du antingen tänkte gräla eller också bikta dig', sade jag, försökande att tala glatt. Han satte sig på balustraden bredvid mig.

'Jag tänker också bikta. På sista tiden har jag kommit underfund med, att du och jag bör inta ett annat förhållande till varandra, än vad vi gör.'

Så helt och hållet onödigt frågade jag: 'Vad menar du?'

'Matty, jag vill ha rätt att ta hand om dig för all framtid. Visst förstår du mig — säg? Du håller ju ändå av mig?'

'Ja, Kristian', svarade jag.

'Alltså —'

'Nej, inte alltså! Men —'

Han sprang upp, grep mina händer och ropade otåligt:

'Inga men! Matty käraste, om du håller av mig, så låter du mig inte vänta.'

Han var mig så nära, hans grå ögon voro så vänliga och goda, att jag förlorade all kraft. Detta kunde jag ej försaka. Jag slöt ögonen. Då kände jag hans arm bakom min rygg, blev till hälften upprest, mitt huvud vilade mot hans axel och jag hörde honom smekande säga:

'Matty, du känner mig så väl. Trots att jag varit en lättsinnig krabat — vill du inte lita på mig? Du är det bästa för mig — Matty, min vackra, förstående Matty!'

'Du kan inte älska mig,' framstötte jag nära nog utom mig. 'Varför säger du allt detta?'

Jag såg in i hans ögon, skälvande under tvånget att behärska mig, av pinan att alltjämt hoppas.

Han sökte ej en undflykt. Långsamt sänkte han blott sitt huvud och kysste min mun.

Men det var en broders lidelsefria, ömma kyss. Den gav mig mitt svar."

*

Kristian väntade Matty följande morgon ute på verandan. Han stod i solskenet, stödd mot en pelare, och blickade otåligt mot dörren. Varför hade hon uppskjutit svaret? Hon brukade veta, vad hon ville. Denna väntan var honom pinsam — onödig. Klockan var nu över den utsatta tiden. Icke heller detta, att Matty kom senare, än hon sagt, var han van vid.

Han lyssnade efter ljudet av rullstolen. I hela villan rädde fullkomlig tystnad. Ah, om allt bara vore över! Han tog upp en cigarett mellan läpparna och sökte i fickorna på sin vita kavaj efter tändstickor.

Bomullstyger = Möbelytyger = Gardiner

Prover på begäran. * * * * *
Precisera vad som önskas.

* **Konstfliten, Göteborg.**

Köp

CHROMOL TVÄTTPULVER

och Ni får en bländande vit tvätt med behaglig lukt.

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

BÅDE WELHAVEN och Munchs porträtt finnas nu i Hirschsprungs samling och ge ett starkare och tydligare begrepp om dessa diktarepersonligheter än någon skriften framställning.

Då ^{*}Susette Dalgas gifte sig, blev jag lyckligtvis icke satt i någon skola, men fick tillåtelse att läsa hemma. Professor Langes enda dotter, Therese flyttade ut till oss, och hon undervisade mig i de olika skolämnena.

Jag tror icke, att undervisningen togs vidare strängt, ty jag har icke det minsta minne av vad jag den tiden läste eller lärde. Därmed började jag spela piano hos en lärarinna, som bodde på Österbro, och det intresserade mig mycket mera än alla läroböcker. Jag var hänryckt över de små stycken jag kunde lära mig och spelade också gärna för folk.

Frits Jörgensen (karrikatyrtecknaren) hyrde ett rum hos mina föräldrar, men åt icke hos oss. Han spelade bra gitarr och var på det hela taget mycket musikalisk. Det roade honom, när jag spelade för honom, och han uppmuntrade mig mycket. Jag minnes honom som en stilla, mild man med ett stort, rött hår. Tyvärr blev han icke till allt vad

Då öppnades verandadörren och Matty kom ut. Kristian slängde cigarretten, tog ett steg mot henne och blev därpå stående.

Matty gick.

Långsamt, stödd på en käpp, haltande, så att kroppen i den vita, veckrika dräkten nästan tycktes vika sig vid varje steg, gick hon fram mot honom. Hennes ansikte, som den sista tiden blivit så smalt och blekt, hade av ansträngningen en hög rodnad och läpparna voro smärtsamt sammanpressade.

Som på något ofattbart, främmande, fränstötande stirrade Kristian på henne. Gestalten där i vitt var kort, oformlig — grotesk.

Det var ej Matty, den vackra, behagfulla Matty. Alltjämt stirrande mumlade han omedvetet:

"Gode Gud!"

Matty stannade.

"Ja, Kristian", sade hon flämtande. "Sådan är jag. Men jag skall inte bli betungande för dig. Jag kan inte ta emot, vad du erbjudit mig."

Till och med då hon stod, var hennes kropp sned, böjd åt sidan. Darrande famlade hon efter stöd.

"Matty, åh Matty!" ropade Kristian häftigt. Med ett språng var han framme hos henne, tog den lätta lilla gestalten i sina armar och bar henne till en av de stora verandastolarna. Knäböjande fannade han sedan om hennes stackars vitklädda kropp och sade utan tanke på att dölja tårarna i sina ögon:

"Aldrig — aldrig släpper jag dig, du älskade, älskade."

Konsul A. Hage.

Fru Bolette Hartman, f. Puggaard.

Orla Lehmann.

hans talangfulla natur lovade, utan försvann i det dunkla.

Far hade också ute på Kalkbränderiet två damer till elever, som bodde hos oss i olika perioder. Den ena var en svensk fröken Kullgren från Uddevalla. Den andra en norska, fröken Schreiber.

Medan vi bodde där ute, upplevde jag att få komma på min första bal. Det var en barnbal hos doktor Lehmann, vars dotter hade varit min skolkamrat. För mig var det en utomordentligt stor händelse, ty jag skulle vara klädd i en tunn, vit klädning med rött skärp, och så skulle jag få mamelucker, som jag aldrig annars brukade ha. Far kunde icke tåla dem, och jag kände mig alltid som en häger med mina långa strumpor, bland andra flickor som hade mamelucker hängande ned till hälarna. Men denna afton skulle jag bli som alla andra, och mitt hjärta klappade av förväntan på något oväntat stort, då jag åkte i droska tillsammans med några äldre bekanta bort till huset, där balen skulle gå av stapeln.

Emellertid minns jag blott en händelse från denna märkvärdiga afton, och den var så krossande förnedrande, att jag aldrig kan glömma den.

Bland de inbjudna gäster, som skulle se på barnbalen, var också ministern Orla Lehmann. Jag vet icke, varför hans namn hade en imponerande klang för mina barnaöron. Han var en vacker man, med ett rätt starkt judiskt utseende, och förresten en pratsam och kvick herre. Jag hade icke väl kommit innanför dörren, förrän han fick öga på mig. Då lyfte han upp mig, där jag stod i all min prakt, tog mig på armarna som ett lindebarn, i det han vände benen på mig högt i luften:

"*Er du der, Helene Roed for alle Rødder*", ropade han muntert och svängde runt med mig.

Man kan tänka sig mina känslor som baldam! Jag hade tårar i ögonen, men helst skulle jag velat piska honom. — Allt annat, som följde på detta uppträde, är fullkomligt utsuddat ur mitt minne.

Däremot är det en annan afton från denna tid, som jag minns som något underbart äventyrligt.

Det var en maskeradbal hos grosshandlare Puggaards.

På Christianshavn, i hörnet av lille Torvegade låg Hages och Puggaards stora gård med utsikt mot stranden. Hages bodde i en mycket vacker våning en trappa upp. Puggaards bodde på nedre botten. Båda dessa familjer förde ett stort hus, och deras fester räkna-

des till något av det vackraste och rikaste, som Köpenhamn den tiden hade att uppvisa. Nu hade Puggaards arrangerat maskerad, till vilken mina föräldrar voro inbjudna. Vi barn fingo lov att följa med, fastän eljes inga barn deltog i balen, men jag var god vän, lekkamrat och jämnårig med den förtjusande Bolette Puggaard, varför jag kom med som

hennes väninna, och min lilla bror följde med oss andra.

Vi barn blevo som vanligt iförda våra Holbergsdräkter, och min mor bar en karmosinröd sidendräkt, som hade tillhört min stammor, och alltså var från samma period som våra kostymer. Far var icke maskerad.

Det gjorde ett överväldigande intryck att komma in i de stora, vackra rummen, starkt upplysta med stearinljus i alla kronor och överfyllda av doftande blommor. Så småningom kommo alla gästerna i sina olika dräkter. Jag minns ännu en hel del av dem, som jag observerade, medan jag gick obemärkt omkring, — och den utmärkta dansmusiken, som bestod av flera stråkinstrument, spelade upp till dans.

Under aftonens lopp kom en herre fram till mig. Han var klädd i Holbergs-kostym, men hans dräkt var rätt luggsliten, och han såg ut som en gammal man, som det har gått tillbaka för. Han hade ingen mask, men var målad i ansiktet, så att man icke kunde känna igen honom. Dessutom bar han i den ena handen en lorgnett med tjocka bågar, varigenom han hela tiden betraktade de dansande, medan han trippade omkring med små stapplande steg. Då han hade kommit fram till mig, sade han med en förställd, tunn stämma:

"Lilla Helene! Har du inte sett Ville Hage? Kan du inte säga mig, var hon är?" Men jag kunde icke upplysa honom om det, ty jag hade heller icke sett henne. Hon var nämligen icke där. Hon hade låtit ursäkta sig med stark huvudvärk.

Saken var den, att hon hade fått veta, att Peter Heise icke var inviterad till Puggaards, och då han var den enda människa hon hade lust att möta, brydde hon sig icke om hela maskeraden. Emellertid var just den gamle herrn Peter Heise, som begett sig, oinbjuden, till festen i hopp att träffa sin älskade. Han hälsade icke alls på värden och värdinnan, men trippade bara omkring från rum till rum för att finna den han sökte.

Ville Hages syster, Hanne Hage, som senare blev gift med bildhuggaren Vilhelm Bissen, var bland de dansande. Hon var klädd som älva och hade vit mask. Hon kände igen Heise och sprang en trappa upp för att säga till Ville: "Heise är där nere!"

Det varade icke länge förrän Ville kom störtande. Hon var klädd i en grekisk dräkt med en kort sidentröja och en röd fez på huvudet. Fastän hon bar mask, blev hon snart igenkänd. Ingen hade ett sådant överflöd av svarta, blanka lockar kring kinderna och i nacken, som hon. Dessutom hade hon en

Pröva Tuppens Zephyr
och Ni köper ingen annan.

Carl Peter

Påhlssons Teaterkonfekt
Högfin kvalitet.

alldeles säregen charm utan att ha någon gra-ciös figur. Hon hade breda axlar och en viss intagande tafatthet i sina rörelser. När hon icke bar mask, upplystes hennes ansikte av två underbara, mörka ögon; två farliga ögon, som än kunde se bedårande skälmska ut, än åter simmande melankoliska, och ibland slunga blixtrar av stränghet. Det fanns heller ingen, som kunde stå emot dessa ögon, och jag tror, att alla de unga herrar, som omgävo henne, hade en tid, då de voro dödligt förälskade i henne.

Då hon nu visade sig i dörren, skakande sina lockar och muntert tryckande handen på alla de många, som närmade sig henne, blev det nytt liv i festen. Det varade dock inte länge, förrän hon och Heise hade funnit varandra. De försvunno i ett av de inre rummen, där de samtalande hela aftonen, till dess Ville Hage gick upp för att sova, och Heise avlägsnade sig "sans adieux".

*

Medan vi ännu bodde ute vid Kalkbränderiet, gjorde jag en märkvärdig bekantskap. Det var skådespelaren "gamle" Rosenkilde.

En dag gick han på vägen förbi vårt hus. Jag visste icke, vem han var, men mor stack en bukett liljekonvaljer i handen på mig och sade: "Spring bort och ge de här till den gamle herrn, som går där." Jag hade just ingen riktig lust till det, men jag var icke van att göra invändningar, när mor befallde något, och jag skyndade mig bort till Rosenkilde och räckte fram buketten.

"Vem är den från?" frågade han förvånad och såg på blommorna, och då jag svarade: "Från fru Emilie Roed", betänkte han sig ett ögonblick.

"Åh", utbrast han därpå, "den vackra Emilie Kruse!" och så följde han med mig in till föräldrarna. Vad som snart förenade oss, var musiken. Han älskade musik. "Jag skall säga er", sade han, "jag har börjat spela violin. Och när jag blir hundra år, kommer jag att spela rent förvånande bra. Jag har ju spelat för Gade", fortfor han, "och innan jag började, sade jag till honom: 'Nu måste ni komma ihåg, att jag bara är en diletant'. Men vet ni, vad han sade, då jag hade slutat? Jo, han sade: 'Det var tusan till diletant!'"

Rosenkilde gav mig ett litet urval av Bachs kompositioner, innehållande ett par preludier och fugor, några koraler, några danser o. s. v. Från första ögonblicket förstod och älskade jag denna musik och har fortsatt att fördjupa mig i denne store mästa-res verk.

När jag spelade några av dessa kompositioner, som Rosenkilde hade givit mig, gick han fram och tillbaka på golvet och gnuggade händerna. Så stannade han, då stycket var förbi och sade: "Jag vet, vad det är, som fånglar henne! Det är: 'Der Reiz des Schweren'."

Kanhända kan det ligga något i det. Jag säger som ett av mina barnbarn en gång sade: "Jag tycker nu bäst om, vad som är svårt, för att det skall jag lära mig. Vad som är lätt det kan jag ju redan."

Men det är icke blott "det svåra", som fånglar mig vid Bach; icke blott det visa och kunskapsrika och mångfaldiga, men framför allt det djupa, det innerliga hjärta, som slår bakom allt det skenbart stränga.

Jag har ofta tänkt på, varför man särskilt tycker så mycket om att spela en fuga. Den uttrycker ju en flykt, en flykt mot ett mål, och när målet är nått, är fugan slut — och dock längtar man hela tiden efter detta mål, och är icke tillfreds förrän man uppnått det. — Är det icke underligt?

Envar är ju barn av sin tid, och utan tvivel har Bach ibland behandlat torra, allt för långa, allt för lärda problem. Men huru för-

Han som brottats med Gud.

Kvällen är genomskinlig, under björkarna ryka myggen, från logen hörs dunsar och danstramp och dragspelsljud.

Men ensam vid snedblåsta sjöbon, med nävarna på ryggen, står Johan, Höghultadrängen, som har brottats med Gud.

Hans ansikte är knotigt under helgdags-hatten.

Han står i djup begrundan och tuggar på ett strå.

Vatten speglar himmel och himmel speglar vatten, och halvmilslångt ute hörs ett par åror gå.

Han har legat sjuk intill döden i den gungande, brinnande sängen och slagits för sitt fattiga liv och kämpat med Gud om sin själ.

Allsmäktige Gud ur en äsksky steg ned för att brottas med ringe drängen, vräkte honom mot jorden och slog honom halvt ihjäl.

Han bultades och vredes som en smutsig trasa

och kände smärtan pyra som eld i märke och ben,

såg väggarna ragla och sänggaveln rasa och föll genom avgrunden som en sten.

I ögonen sitta skuggorna kvar från de svarta, svindlande djupen och ännu det rungar i bröstet av kastrokoveln ljud.

Flickan och kortspelet, dansen och snuset och supen

äro blott vind och fåfänglighet för den som brottats med Gud.

Han har ej lust eller längtan till världen, som väsnas i denna förklarings kväll. Se, fiskar ej Petrus på mörknande fjärden,

där månskenet glimmar som strömmingsfjäll!

ERIK LINDORM.

svinnande äro icke dessa ting emot allt, vad han har givit av rikt och skönt och outtömligt, ty det är ju också sant, att det verkliga geniet tillhör alla tider, och det skall aldrig komma en tid, då människorna icke känna igen sina innersta och djupaste tankar i Bachs verk. Liksom det aldrig skall komma en tid, då stormen upphör att vara storm, åskan att vara åska och solskenet det ständigt livgivande.

*

Från Kalkbränderiet flyttade vi till Österbro, som den tiden icke var en gata utan såg ut som på Köbkes tavla, där man ännu ser Tuteins gamla gård ligga djupt nere, medan en lantlig vagn kör förbi Sortedamssö.

Huset, dit vi flyttade, låg ett stycke inne i en stor trädgård, nära en damm, som skilde det från Clasens trädgård. På nedre botten bodde amiral Wulff med sin hustru och två döttrar, av vilka den ena, Ida, sedan blev gift med overretssagfører Octavius Hansen. Två trappor upp bodde änkefru Lund, syster till målaren Wegner, med sina två barn.

En trappa upp var vår bostad.

Som vanligt fick far ingen atelier, utan måste hålla till godo med ett av rummen. Det var för resten en vacker liten våning, där ett av rummen hade utsikt mot sjön. Jag fick till-

åtelse att läsa samman med Wulffs döttrar, som fingo undervisning av sina föräldrar; en undervisning, som ju blott var en lek i jämförelse med allt vad unga flickor lära sig nu för tiden. Samtidigt började jag läsa ett och annat av vad som fanns bakom glasdörrarna i fars "vita skåp".

Jag kunde väl ha varit omkring femton år, då jag första gången läste något av Shakespeare, och jag började med "Köpmannen från Venedig". Utan tvivel har den gjort det största och rikaste intryck på mig av allt, vad jag har läst i mitt liv. Den förekom mig så underbar, så livslevande och dock så fantastisk, så klar och följdriktig i alla väsentligheter och så bedårande överraskande i detaljerna — alldeles som livet självt. Ännu kan jag känna den lycka, som grep mig vid läsningen av detta sprudlande skådespel, och det har fortfarande att vara mitt älskingsstycke. Sedan fick jag tillåtelse att läsa Homers (i dansk översättning), "Don Quixote" och något senare Goethes dikter.

Far hade en underlig förskräckelse för romaner och trodde icke, att man bland dessa kunde finna något verkligt gott, och han lovade mig en riksdaler för var roman jag lät bli att läsa. Och dock hade Martin Hammerich bragt föräldrarna en roman som en märklig nyhet. Det var Dickens' "David Copperfield" i dansk översättning, som han hade tagit med till Dresden, då han besökte oss där, medan far kopierade Rafaels madonna. Men far tyckte heller icke om den.

På det hela taget var han alldeles oberoende av den rådande smaken. Sålunda kunde han aldrig beundra Christian Winther, som då tiden var alla ungdomars förklarade gunstling bland danska författare. Han fann t. ex. Christian Winthers "Træsnet" sentimentala och osanna. Emellertid ville han aldrig påtvinga andra sin mening, och jag hade också full frihet att läsa vad jag hade lust till, varför jag slukade en hel mängd, gott och dåligt om vartannat. Far hade endast den principen, att vi först skulle läsa något av det bästa. "När man har läst och glatt sig över det bästa, bryr man sig icke så mycket om det näst bästa", sade han, och däri hade han utan tvivel rätt. Det är bra, att ha en fast botten att stå på och en norm för vad som är naturligt, sunt och sant.

På den tiden hade man nu också bättre tid till att läsa. Det var icke samma uppsjö av tidningar, tidskrifter och revyer, och icke, som nu, lika många författare som läsare. Man gav sig tid att läsa igenom en bok, och om aftnarna lästes ofta högt av en person, medan de andra arbetade. Jag minns särskilt en bok med titeln: "Sophies resa från Memel till Sachsen", översatt från tyskan (jag har glömt författarens namn) varur Therese Lange läste högt för mor de långa vinterkvällarna på Kalkbränderiet. Den var oändligt lång, och vi, barn, kunde icke förstå, hur Sophie kunde behöva så många månader för att komma till Sachsen. Vi funno det mycket bedrövligt, när boken togs fram, men den intresserade både Therese Lange och min mor alldeles ofantligt.

Samtidigt med att jag började läsa Shakespeare, var det en dansk författare, som upptog och hänryckte mig. Det var Ingemann. Man kan förvåna sig över, att så olika slags konst kunde tjusa en, men jag tror, att vid denna tidpunkt verkade Ingemanns romaner mycket starkt på hela Danmarks ungdom. Det var icke ur konstnärlig synpunkt man bedömde dem. De förekommo oss som ett stycke av Danmarks historia; nästan som något upplevat.

(Forts.)

Modekrönika av Iris.

I DET AR SOM FÖR
ej så länge sedan ingått
fortfar modet att leva un-
der samma förvirringens
tecken, som blev dess kän-
nemärke under det förra.
De mest bisarra samman-
sättningar av den gamla
snävheten och den nya
vidden äro brukliga. Över
lika korta och lika ytter-
ligt smala kjolar som för-
ut sättas utpuffningar,
som gå runt om livet, el-
ler jättestora utstående
öglor vid höfterna, och se-
dan kallar man detta det
nya modet, detta virrvarr
som inte kan verka annat
än en lättvindig påklut-
ning på det gamla. Allt
möjligt finns kvar, under
det att en mängd för de
äldre linjerna fullkomligt
främmande utstofferingar
kommit till. Det smala
släpet ringlar sig forfa-
rande efter den korta kjo-
len, detta släp som i sin
djärvhet kunde ta sig rätt
muntert ut, när kjolen var
slät, men som nu med de

vida rynkningarna kring
höfterna ter sig som ett omotiverat påhäng. Li-
vet, den lilla del som på sällskapsklänningarna
finns av ett sådant, är samma lilla släta tyg-
stycke som förut, ärmarna äro som förut van-
ligen obefintliga. Vad dem angår har dock verk-
ligen dykt upp något nytt: puffärmar som omväxla
med de små släta oansenliga, som annars följa det
släta livet. En nyhet är också att till en rynkad
kjöl av något lätt och luftigt ljust tyg använda ett
liv i mörk eller åtminstone skarp färg av taft eller
mycket mjuk sammet. Detta liv har då helst kor-
sade framstycken, små släta korta ärmor och fort-
sättes av korta och starkt utstående puffar på höf-
terna.

Man bör för övrigt inte tala helt och hållet illa
om dessa arrangemang. Ett par dubbelt rynkade
puffar kring midjan på en klänning av lagom mjukt
tyg kunna ta sig rätt ungdomligt glatt ut, och en
mjukt nedfallande uppfästning, som är något längre
bakåt och slutande halvvägs till knät kan få ett visst
antikt tycke.

Mitt under dessa besynnerliga korsningar av två

slags moder framträder dock den förvånande och
glädjande företeelsen av en alldeles särskild för-
kärlek för det släta och långsträckt. Det är inte
den rakt fallande enkla chemiseklänningen, ehuru
den nog också lever än framför allt till enklare
bruk, det är en form, som snarare är i släkt med
den gamla prinsessklänningen, dock med den skill-
naden att där denna var starkt insvängd, där smy-
ger nu denna ledigt, snarare i lösa tvärveck kring
midjan, och under det att kjolen vidgades nedåt är
denna lika snäv som de senare årets mode förbjudit.
Som den mest brukas till större sällskapsdräkt slut-
ar den ofta i ett smalt slingrande släp, eller i två,
som hänga löst ned, ett i vardera sidan.

Något i denna helskurna form, ehuru inte så extra-
vagant åtsmygande som de eleganta soarétoaletterna,
visar den nätta klänningen till enklare sällskapsbruk
på vår första modell. Tyget är ett mjukt siden i
blekt blått, den snäva kjolen är helt och hållet bro-
derad i ett tunnt, lätt, kinesiskt bottenmönster. På
den baktill betydligt kortare överklänningen, som får
sitt moderna drag just av denna uppsvängda linje

och av rynkorna i sidorna,
upprepas detta broderi i en
bård, under vilken påfäs-
tandet av dessa rynkor
ödljas. Det ungdomligt
täcka i modellen höjes ge-
nom den lyckligt funna
linjen för urringningen
med det lilla tyllryschet,
som återfinnes på ärmarna.
Känner någon igen se-
dan sjuttioalet de långa
sammetsbanden hängande
i ryggen? De kallas än i
dag: "suiuez-moi, jeune
homme". Här äro de —
djärvt nog — cerisefär-
gade.

Capen vill inte ta fart
hos oss, till aftondräkt har
den ju dock sitt givna
bruk, dubbelt förmånligt
just nu. Man betänke en-
dast hur mycket bättre ett
ytterplagg, under vilket
jag har ärmarna lediga,
hålles ut från klänningens
ömtåliga tyllutpuffningar.
Den aftonkappa vi visa
här har en för det nya
modet mycket karaktäris-
tisk form med sina rika
rynknings upptill under
en broderad besparingskrage och det åtdragna fallet
nedtill. Den är av någon mörk sammet med bro-
deri på sidan i matt guld.

Frisyren har ändrat sig väsentligt på sista tiden.
Den har hårknuten flyttad så ansegligt i höjden,
att den stundom tronar allra högst uppe på hjässan.
Något strängt lagbud är dock detta lyckligtvis inte,
som med så mycket annat inom toalettens område
i vår tid har man mycket att välja på, och hår-
knuten kan åka bakåt om man vill, ja, också fästas
rätt långt ned. Dess nya drag att konturerna myc-
ket skarpt skilja sig från huvudets, att den verkar
mycket starkt hopknuten och fritt utstående får
dock inte förbises. Lyckligtvis ha hårbucklorna,
som täcka öronen inte lyfts upp, fastän den nya
frisuren kräver en rätt stor härrikedom. En låg och
enkel frisyrbibehålls dock gärna av de unga, vilket
ses på vår mellersta bild. Den lilla dansklänningen
här visas är av taft i ett så ljust skärt att det skiftar
i pärlemor, vilket ökas av en överkjöl av blekaste
ljust tyll. De små ryschen äro av taft, och rosor-
na, som fästa ihop dem, ha små blad av silver.

Fransk konst i Stockholm. En Degasutställning och "Cris de Paris".

DEN DEGAS-UTSTÄLLNING, SOM FÖR-
eningen Fransk konst för en tid sedan hade an-
ordnat i Nationalmuseum, blev säkerligen en up-
plevelse för många. — Sällan kommer man inför
en målare verk att så som här tänka över *Konst-
nären* och hans gåta. Degas, lik-
som sina samtida och själsfränder
inom litteraturen, Flaubert och
Zola, synes besatt av en okuvlig,
allt annat övervinnande konstnä-
rens lidelse — men en lidelse, som
blott kom honom att liksom dessa
två under oupphörlig strävan söka
största möjliga tekniska fullkom-
lighet samt största möjliga ärlig-
het och sanning. Klart och starkt
återger han jordiska ting — och
får över dem ett skimmer av över-
jordisk skönhet. Hans öga skådar
och *genomsådar* som icke mängas,
och samtidigt med att han som
konstnär när upp till skönhetens
och sanningens högsta höjder, för-
bittras han som människa allt mer,
och han, som så kärleksfullt stude-
rat den mänskliga kroppens rörelser
hos dansöser, jockeyer o. s. v., sluter
sin dörr för människorna. Han dör
ensam som Flaubert, död som
denne av sin enda stora lidelse —
kärleken till konsten, men hans
verk leva i en sällsam, betagande
skönhet, den som ensam och evigt
är, för att tala med just samme
Flaubert.

nesexpositionen har Liljevalchs konsthall i dagar-
na anordnat en framvisning av de senaste "Cris
de Paris" på konstens område: ett antal franska
modernisters, närmare bestämt kubisters, alster.
Dessa "Cris de Paris", som för några torde klinga

som ett förlösningens budskap och för andra som
en hädelse, äro väl emellertid ingalunda något
konstens sista ord. Där man vandrar genom de
många salarna har man ett starkt intryck av ett
ofta mer ansträngt än strängt experimenterande.

Fyra dansöser. Efter en oljemålning av Degas.

Mellan den nyligen avslutade
danska konstutställningen och den
kommande Carl Larssonska min-

Och man skall finna, att för de bä-
sta av utställarna, dem, som räknas
som kubismens mästare, en Picasso,
en Lhote, har kubismen mera tjä-
nat som en skola, varit ett stadium,
vilket de torde ha lämnat med en
skickligare teknik, en originellare
uppfattning än de hade förut. De,
som stannat i kubismen, synas där-
med ha begränsat sig på ett för
dem själva ödesdigert sätt och ha
glömt, att det finns något, som
är vida, vida förmer än att
vara kubist, om än aldrig så duk-
tig, nämligen det att vara — konst-
när —

Det är klart, att ett fenomen som
detta skall framkalla å ena sidan
ett något dunkelt evangelium, som
i detta fall handlar om "former
sköna i sig", "sensibla perspek-
tiv" (!) och visst även i någon mån
om rummets och tidens problem och
andra metafysiska ting. Och å an-
dra sidan som efterklang åtmin-
stone i de vederbörliga vernissage-
kåserierna den gamla förargelsen
över att man inte begriper "vad det
skall föreställa". Detta sista är na-
turligtvis en oriktig utgångspunkt
vid bedömandet av kubisternas
verk, låt så vara att några av ut-
ställarna själva ge stöd däråt ge-
nom att kalla en komposition av
(Forts. sid. 150.)

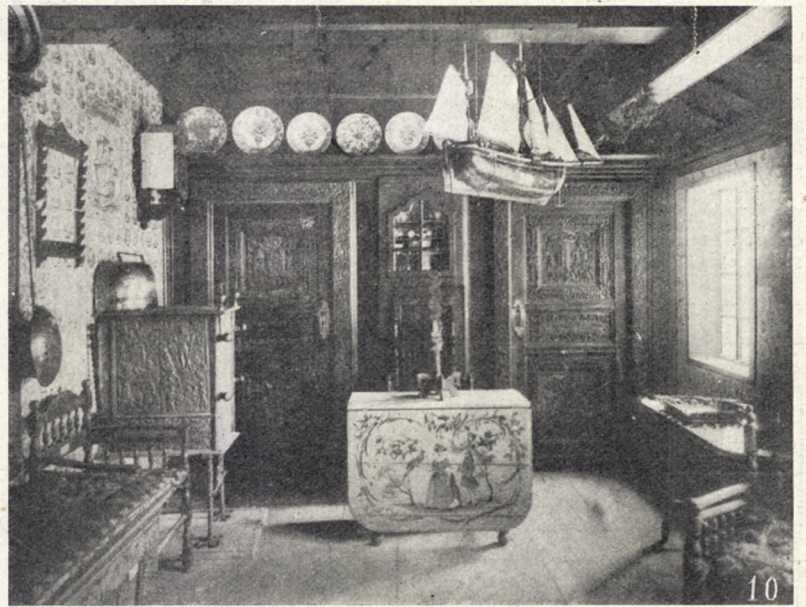
Bilder från

1. En musikkår av franska alpjägare i Flensburg i Schleswig-Holstein musicerar med anledning av den stora omröstningen. 2. De till Flensburg nyanlända engelska trupperna paradera framför Hotel Flensburger Hof. 3. Dansk agitationsrörelse på Flensburgs gator. 4 o. 13. Scener ur Bertil Malmbergs film "Fiskebyn", som den 1 mars får sin premiär på Röda Kvarn. 5-7. Från franska konstutställningen i Liljevalchs konsthall (se texten sid. 147). André Lhote: Franskt landskap. — Maria Blanchard: Nature Morte. — Auguste Herbin: Pilträäd, höst.

när och fjärran.

8 o. 9. Röda Korset och dess i dagarna avresta ambulans till Polen. Överstyrelsegruppen å bild 8 från vänster: kapten Berggren, professor Petterson, generalsekreteraren baron Stjernstedt, prins Carl, generalskan Munck och general Berg. 10. En förmögen fiskares dagligrum i Schleswig-Holstein. 11. Redaktör Jensen i Flensburg talar vid ett danskt demonstrationsmöte därstädes. 12. Förstörandet av den ungerske konungen Mathias Corvinus' ryttrarstaty i staden Klausenburg, som intagits av rumänerna. 1-3, 10-12 A. Frankl foto. 5-9. O. Ellqvist foto.

BIOGRAFEVERN

Löfftets land.

Berättelse av HILDUR DIXELIUS-BRETTNER.

(Forts.)

(Forts. från sid. 147.)

blott olivfärgade mot varandra avvägda plan för t. ex. "dam i länstol" (!)

I den moderna tidens berättigade reaktion mot det senare 1800-talets tama naturkopiering ha kubisterna kommit på en ytterflygel, i det de vilja omsätta ett naturmotiv i en ofta rent abstrakt form och begränsa konsten till utvecklandet av blott kompositionella konstruktioner, i vilka de enligt sina eller sina förespråkares dunkla profetior "manifestera konstens eviga orubbliga lagar i en förtätad, renodlad form". Resultatet blir, som man kan tänka sig, oftast skäligen torrt, trots alltså uppjudande av både lag och evangelium. — I de bilder från utställningen, vi valt som illustrationer (se uppslagsidorna!) har emellertid konstnären gått längre än till blotta plan-kompositioner och dessa tavlor gömma ej bara grå teori, utan måhända även ett och annat grönskande blad från livets och konstens evigt friska träd.

E. TH.

Manuskript, som önskas returnerade
torde alltid åtföljas av porto.

"Uppå hvar hjertans tår
Skänker Gud frögdeskål:
Jag efter honom längtar,
Mig ångrar ej then trängtan.
Gud kan min sorg väl stilla
Allt efter sin Gudoms vilja.

Sist beder jag Thig, Gud,
Är thet ej mot tin bud,
At sorgen måtte vika
Och lyckan till mig fika,
Gud kan mitt eländ' vända
Allt till en salig ända.

— och stod det klart för mig, varifrån barnet hade detta, att lekarna och fantasier och inbillningarna voro av fadern och de be-
dröveliga psalmerna av modern."

XX.

Sara Alelia hade en gammal psalmbok på engelska språket, tryckt i Cambridge hos Gleen & Hoch år 1693. Den hade varit hennes mormoders och var en gåva till denna, av den engelske lärde, som en gång begärt henne till sin hustru. Den var bunden i brunt kalvskinn och hade fint arbetade spännen av silver. Därtill var den prydd med bilder i stålstick.

En söndagsafton satt Sara Alelia med den gamla psalmboken och visade barnen bilderna. De hade stannat inför bilden av Kristi Himmelsfärd, och Sara Alelia gav i enkla ord barnen evangeliets berättelse därom. Då hon såg upp mötte hon magister Sahléns blick; han hade suttit läsande, men satt nu och såg på henne. Sara Alelia blev lätt röd i kinderna, men övervann sin förlägenhet, då magister Sahlén fann sig och lugnt frågade om hon själv trodde vad hon undervisade barnen, att Kristus i synlig måtto uppfarit till himmelen.

Sara Alelia såg på honom med öppna ögon och sade att förvisso trodde hon det.

Magister Sahlén nickade endast utan att göra några invändningar och tog upp sin bok som för att fortsätta läsandet.

Men Sara Alelia fick lust att fortsätta resonemanget. Hon visste sin tro så luttrad och prövad att hon intet hade att frukta av skilda meningar.

Hon såg upp och vände sig mot magister Sahlén. "Är magister Sahlén i tvivelsmål om att Kristus i synlig måtto uppfarit till himmelen, så tvivlar han väl ock på, att han uppstått av graven och syns det mig att det så blir föga kvar av syndares frälsare."

Magister Sahlén tycktes ha svårt att hålla tankarna samlade för ett teologiskt resonemang, det var tydligt, att de drogo åt annat håll, men han svarade dock lugnt, att syntes det honom, att alltför stor vikt lades vid dessa ting; den där *kan* tro dem, han *må* tro dem, men syntes det *honom*, att det var Kristi ord och ände, uppenbarade i hjärtat, som ägde frälsande kraft och torde Kristus så vara syndares frälsare, han *må* så i synlig måtto uppstått ur graven och uppfarit till himmelen, eller ej.

Sara Alelia hörde honom utan att oroas.

"Så torde ock magister Sahlén förkasta vår kyrkas alla lärosatser sådana de äro oss givna i vår heliga trosbekännelse?"

Magister Sahlén såg på henne och hans tanke tycktes åter häfta vid annat innan han svarade, så sade han, att han gärna, då han spordes därom, omtalade, att han kände kyrkans dogmer som en vävnad av spetsfundigheter, den där som ett täckelse var kastat över Kristi verkliga lära och där kvarhölls av omskurna hjärtan och sinnen, de där dels intet fattat av denna lära, dels ock om de något anat därav, meddelat dogmernas graderande till väsentligheter och velat göra läran bekvämligare för sina omskurna sinnen.

Sara Alelias ögon stodo en minut, stora av förskräckelse mot magister Sahléns. Denne mötte dem lugnt, icke utan ett stilla leende kring läpparna.

Sara Alelia sade, ännu med ögonen vidgade av det otroliga hon hört, att väl hade hon förstått, att anfäktelser och tvivelsmål varit

**DUN
TÄCKEN**

**Varma, hållbara,
eleganta.**

J. SVENSSON & BOURGHARDT
Täckfabrik och Fjäderrenseri
VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Riksstel.
20 &
121.

STEINWAY

Ensamagentur: Steinway & Sons
Lundholms pianomagasin
Skelettsbergsgatan 32, Stockholm.

H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjöl, Hafre-Must
Ge Hälsa och Krafter!

OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för kläna personer och barn.

I politiska och sociala frågor
göra sig oftast olika meningar gäl-
lande, men frågar man efter bästa
och fördelaktigaste inköpsstället för
manufaktur, korta varor, husgeråd
m. m., så råder stor enighet om svaret,
som lyder: Ahlén & Holm, Stockholm.
Firmans stora jubileumskatalog er-
hålls på begäran av vem som helst
mot portokostnaden.

Carl von Linné

Biografi av *Elsa Ribbing*, är vacker, präk-
tig, underhållande, lärorik och bildande.
N. D. A. 62 illustr. Häft 8.50, inb. 11 kr.
Lindblads Förlag, Uppsala.

**PHOSPHO-
ENERGON
PILLER**
FORORDAS AV LÄKARE
☉ Vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet. ☉
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

orsak till, att magister Sahlén undandragit
sig vining till ämbetet och prästerlig ordina-
tion, men icke hade hon tänkt sig, att hon
skulle få höra vad hon nu hört.

Magister Sahlén svarade lugnt, alltjämt med
samma stilla leende, att då var det ju gott
hon fått höra det, då man ju borde veta vad
slags folk man hade i sitt hus.

En lätt rodnad for vid detta över Sara
Alelias kinder. Magister Sahlén märkte det
och ville fånga hennes blick, men hon slog
den ned. Men efter någon minut såg hon
upp på honom. Hennes blick var lugn om
också ej fullt fast.

"Huru magister Sahlén har det, vet jag ej,
men räknar jag det som en fördel att
jag besparats dylika anfäktelser och kan med
mitt hjärtas tro omfatta vår heliga kyrkas
tro och bekännelse, den där ock visat sig mäktig
att bära mig genom mitt livs ansenliga
vidrigheter."

Där snörde rörelsen samman Sara Alelias
strupe och hon såg ned.

Magister Sahlén satt och såg på henne. Så
sade han, att torde hon ha genomgått dessa
vidrigheter på samma sätt, om hon ock varit
en slavinna hos hundturken, den där aldrig
hört talas om vare sig treenigheten eller åter-
lösningen genom tron, ty hade han aldrig rå-
kat på någon människa, som så i allt sitt
handlande var sin egen lag. Och var han
övertygad om, att hade hon övervunnit sitt
livs vidrigheter till välsignelse, så var detta
icke beroende på vad hon trodde om treenig-
heten och sakramenten, utan fast mera på,
att hon hade denna lag i sitt inre, den hon
obrottsligen och utan människofruktan vid-
hållit.

Sara Alelia skakade på huvudet. Hennes
ögon sågo stora och ärliga framför sig.

"Förvisso skulle jag dagligen vara i själa-
nöd därest jag icke trodde Kristus för mina
synders skull utgiven och för min rättfärdig-
hets skull uppväckt och att Han nu är sittan-
de på faderns högra sida, manande gott för
mig."

Åter var det stilla, mångtydiga leendet över
magister Sahléns läppar. Torde hon däruti
bedraga sig själv, sade han, då han trott sig
finna, att hos henne fanns föga evangeliskt
sinne, men så mycket mera av lagsens tuktan
till rättfärdighet.

Sara Alelia skakade åter på huvudet. Hon
förstod icke hur magister Sahlén menade det,
sade hon.

Men magister Sahlén log och sade, att hade
hon varit i Abrahams ställe, hade hon sann-
olikt mistrott Herrans röst, då han bjöd
förskoning och ändock offrat Isak.

"Föga känner magister Sahlén mig, då han
tror något sådant."

Magister Sahlén svarade, att intet är så
svårt som att känna sig själv. Vid detta stan-
nade hans blick djup i Sara Alelias. Sara
Alelia slog ned ögonen och en blodvåg skölj-
de het över hennes kinder. Hon steg upp och
gick till dörren till kammaren, att se till bar-
nen. De sutto där sammankrupna under bor-
det i mörkret med knäppta händer och Eva
Margareta läste:

"Mitt hjerta, hvi grämer tu mig
för världens gods så sorgelig,
som är dock timelig?
Till Gud sätt tu titt hopp och tröst
som hafver oss alla återlöst."

Han vill och kan mig hjälpa visst
af all nöd, ty han vet tin brist.
Hans är himmel och jord
min Herre och min fader kär,
till hjälp låt alltid mig vara när."

XXI.

Det var fjorton dagar senare, då Nore-
nius och hans hustru gästade Sara Alelia, som
Albin kom till Rombäcksvallen.

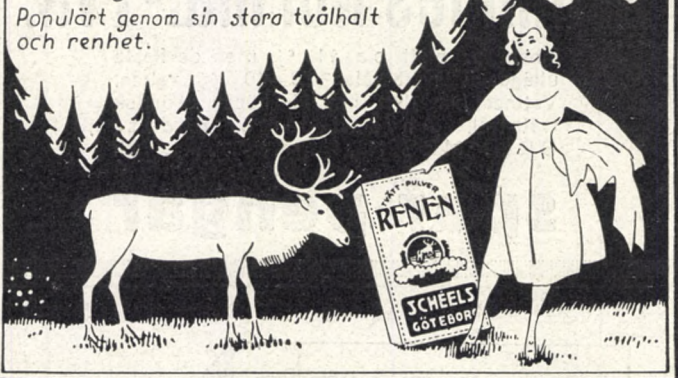
**GAHNS
TVALAR**

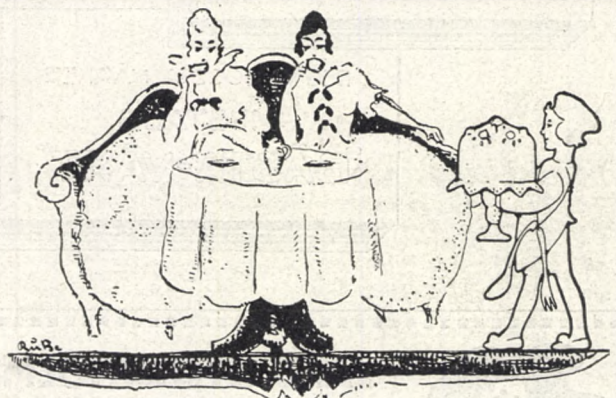
**FÖRSTKLASSIGA
GULDMEDALJ STOCKHOLM 1897**

**TVÄTT-
PULVRET RENEN**

Oskadligt för händer och kläder.
Populärt genom sin stora tvålhalt
och renhet.

Annonsera i Idun!

Quick Tårtan

ETT FÄRDIGT TÅRTMJÖL
ATT TILLSÄTTAS ENDAST MED VATTEN

BRUKSANVISNING.

Töm hela paketets innehåll i
ett fat och tillsätt en tekopp
vatten (mjölk kan även använ-
das), rör om med en stor sked
tills alla klumpar försvunnit.
Smeten skall vara så lös att
den sakta droppar. Därefter
hålles den i en förut på van-
ligt sätt smord och bröad form,
insättes omedelbart i lagom
uppvärmd ugn och gräddas
i c:a 20 à 30 minuter. Ta-
ges därefter ut ur formen
och får kallna. Tårtan är
därefter färdig att serveras

Finnes i mandel, vanilj och citron.

Pris pr paket om 400 gr. kr. 1.75.

Till salu i alla speceri- och matvaruaffärer.

Tillverkare:
OVE LILIEBLAD & Co, STOCKHOLM.
Riks 80289. Allm. 32796.

"FINESS"

A. B.
ÖREBRO
SKOCREAM
ÖREBRO

Grummes Normal-Tvål

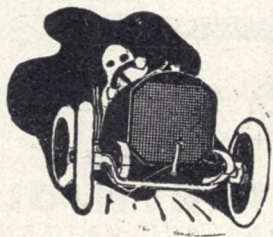
innehåller blott c:a 11 %, men de flesta utländska tvätt-tvålar 30-40 % vatten. Vattnet blir dyrt om Ni köper utländsk tvätt-tvål. Använd därför endast GRUMMES NORMAL-TVÅL och

spar pengar

MUSTAD'S
VÄXT-MARGARIN

BEGÄR HÖGSTA MÄRKET:

MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

**A.-B. STOCKHOLMS
GAMLA BILSKOLA**

VÄSTMANNAGATAN 22
R. T. 5248. A. T. Vasa 8898.

Bästa skola för utbildande av
automobilförare.
Fullständig fackmässig utbildning.
Moderata avgifter. Prospekt gratis.

NYA KURSER den 1 och 15
varje månad.

Det var på förmiddagen och de sutto tillsammans och drucko kaffe i stugan, då dörren öppnades och en stor grov karl trädde in. Han var så axelbred, att han nära fyllde dörröppningen och skulle ha syntts än längre, om han ej varit något kutryggig. Hans huvud var fyrkantigt och han hade en kort, tjock hals, det var något av tjur över honom. Han stannade vid dörren och utan att säga sitt namn sade han, att han hört att man här behövde en dräng och hade han ej något emot att stanna.

Sara Alelia bjöd honom sitta ned. Då hon frågade honom, var han var hemma, svarade han endast, att han närmast kom från Råneå, där han spåntat och tjärat taket på sockenkyrkan, vartill Norenus genmålde, att var väl den gärningen otjänlig, då ljuset mellan takbjälkarna väl var det enda ljus Råneåborna i sin kyrka bekommo ovanifrån. Sedan gick han fram till Sara Alelia och tillvisade henne, att borde hon ej tänka på att låta karlen stanna, då han ju såg ut "som brukade han äta barn".

Sara Alelia svarade ej något. Hon bjöd tyst mannen kaffe. Magister Sahlén hade makat sig bort från bordet, han satt och följde henne med ögonen där hon gick. Sara Alelia kände det och en blodvåg låg het över hennes kinder.

Hon gav mannen en och annan fråga. Hon fick veta att han var barnfödd i Norra Småland, men att han som sjuttonåring kommit till Umeå och sedan levat i Norr- och Västerbotten och även något i Norge.

Sara Alelia ville inte besluta sig. Hon sökte att hos mannen finna något, som gav henne skäl att låta honom gå — "sökte jag intala mig, det han stundom fick något förbryteriskt i ögonen och erinrade jag mig om en man och en hustru i Sörböle i sörandan av socknen, de där i min barndom på natten ihjälslagos av en stigman, den de tagit i huset."

Men Sara Alelia hade dessa år så ofta tyckt sig i sitt livs händelser se Herrans särskilda ingripande. Allt svårare blev det henne att undertrycka tanken, att denne mans sändande var ett sådant. Att hon icke ville behålla honom var blott frestarens verk i hennes hjärta. Då den tanken stigit upp hos henne var också hennes beslut fattat, om hon också ej genast sade något.

Hon sade till mannen, att hade han gått ifrån kyrkbyn sen morgonen, så kunde han väl tränga till att vila en stund, hur det blev, så kunde han ju stanna och få litet mat till middagen.

Mannen tog sin mössa och sade, att han ville gå ut och hugga ved medan han väntade. Magister Sahlén reste sig och sade, att han skulle följa och lämna honom en yxa. Sara Alelia syntes ej höra utan ordnade vid spisen.

Då hon efter en stund såg ut genom fönstret, såg hon magister Sahlén stående i öppningen till bräskjulet i samtal med mannen. En stund gick och då hon åter såg ut, stod han på samma sätt.

Hon måste gå till häbbret för att hämta mjöl. Då hon gick tillbaka över gården med den tunga mjölvackan, kom magister Sahlén mot henne, tog mjölvackan av henne. Där han gick bredvid henne sade hon:

(Forts.)

VOLTA

elektriska
strykjärn,
båra förtas i varje hem
**ELEKTRISKA
AKTIEBOLAGET
VOLTA**
ULVSUNDA PR. STOCKHOLM
UTSTÄLLN. BIRGER JARSG. 21

Fyrornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsill, Maljessill, Aptilbiter, Vingassill, Rensad anjovis i dill, Skinn- och benfri ostronanjovis. Levereras i beccklär.
**A.-B. Sveriges Förenade
Konserverfabriker**
GÖTEBORG Kungl. Hoflev.

**Främst i världen
ställer vår nya,**

patenterade
uppfanning

**ANGELIKA
ORGLARNE**

och med de

främsta stå våra erkänt förstklassiga
Pianon.

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken.
Grund. 1865. Mästersamuelsg. 41. Sthlm.
Verkst. direktör: M. Th. Dahlström.

Dina blommors trevnad

Är ditt hems trevnad.

Detta uppnås genom
användande av

Stidsvigs

Blomstergödning

**A.-B. FETTINDUSTRI,
Malmö.**

Finnes hos de flesta frö- & blomsterhandl.

**ELEKTRISKA KOKKÄRL AV
ALUMINIUM**

ELEGANTA, PARTISKA
LÄTTA ATT HÅLLA REHA
INGÅ OFTIDA OXIDER
INOM OMFÖRTENHNO
TAGA EJ SKADA
VID TORRKÖKNING
**ELEKTRISKA A.-B. SKANDIA
STOCKHOLM**

VARU-MÄRKE

MENTHOLATUM

INREGISTRERAT

Medel för utvärtes bruk. Kan begagnas vid många tillfällen. Ni gör en tjänst mot var och en, som Ni gör bekant med Mentholatum.
Pris i tuber kr. 1:25, i burkar 1:50, 2:75 och 5:00. Finnes snart & alla apotek. Gratisprov genast. Sändes även direkt fr. Generaldepöten för Mentholatum, Osterbrogade 4, Köpenhamn O.

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. **Försäljningsmagasin.** Stockholm: Drottningg. 28. Göteborg: Arkaden. Malmö: Österg. 28. Norrköping: Drottningg. 16. Gävle: N:a Kungsg. 25.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å **APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM**
Originalflasker om 500 gram.
Finnes å alla apotek.

EUCALYPTUS

Tabletten

är välsmakande, kraftigt verkande vid förkylningar hals- o. strupåkommor etc.

Weydes Tekn. Fabriks A/B., Norrköping.

EN KOPP HULTMANS RENA CACAO

är det bästa på hela dan!

Spalten om böckerna.

Tretton kapitel om en lycklig resa av Estrid Linder (Albert Bonniers förlag) tillhör avgjort de i värdig mening roliga böckerna. Mitt under brinnande krig fick fröken L. lust att utbyta den karga skandinaviska Norden mot det färgskimrande och exotiska Japan, och så bar det av västerut över mimerade hav till stjärnbannerets lysande städer och ändlösa prärier och vidare över Stilla oceanen mot soluppgångens land.

Om ni läser hennes bok — och det bör ni inte underlåta att göra — kommer ni att tycka, att ni företar resan i hennes sällskap, så livligt och intagande berättar hon, utan choser och djupsinnigheter. Av Amerika ger hon endast några konturskisser, därför att om det landet känna vi redan en hel del. Men väl i Japan går författarinnan grundligare till väga i sina skildringar, tack vare att hon, genom sina förbindelser med det svenska ministerparet Wallenberg i Tokyo, kommer de japanska förhållandena mera in på livet än vad en europeisk turist eljes brukar göra.

Hon är med om Krysanthemumfesten i en underbar trädgård i kronprinsens europeiska palats i Tokyo — en fest präglad av en blomsterprakt, i jämförelse varmed den europeiska söderns blomsterrikedom blir ganska ordinär. Hon besöker det heliga berget Fujiyama, studerar templen, teatern, tehusen, får inblick i japansk barnuppfostran och japansk etikett, och upplever körsbärsträdens blomning, det mest japanska av allt japanskt.

"Intet land i världen", skriver hon, "kan ståta med sådana härliga blomkylor. På avstånd se de ut som skimrande rosiga moln, och när de falla av, sänka de sig till marken så lätt som snöflingor.

Skulle en främling fråga vad som är Japans själ, skulle jag visa honom den vilda körsbärsblommen glimta fram i morgonsolen — står det i ett gammalt ode om denna med land och folk så intimt förbundna blomsterfärgning." I kapitlet om Formosa lämnas en intressant redogörelse för japanernas omdaningsarbete på den med stora naturrikedomar välsignade ön. Även Kina får en visit i förbifarten.

Ett av bokens intressantaste partier är skildringen av hemresan, som skulle gå över Sibirien, men som till följd av kriget blev en både besvärlig och farlig odyssey med bl. a. månadslång vistelse i en järnvägsvagn och fångenskap i Vladivostok. Till sist nödgades fröken L. och hennes sällskap återvända till Japan och anträda hemresan efter samma linje som bortresan d. v. s. över Stilla havet och Amerika.

Bland bokens tretton kapitel finns ej ett enda som är tråkigt. Författarinnan har med fin urskillning återgivit just det som äger intresse, på samma gång hennes vakna öga uppsnappat detaljer, smådrag, som ge skildringen liv och färg. Därjämte har hennes kamera varit en flitig medarbetare, varom de många, delvis förträffliga illustrationerna bära vittne.

STOCKHOLMSBILDER FRÅN BÖRJAN AV 1900-talet av Ferdinand Boberg föreligger nu komplett med den för någon tid sedan utkomna femte serien. Samlingen omfattar 200 i kol utförda teckningar, återgivande så gott som allt vad Stockholm har av arkitektoniskt intressanta byggnader från äldre och nyare tider samt, det ej minst värdefulla, en med outtröttlig omsorg och vaken konstnärblick återgiven bildserie av det pittoreska Stockholm, malmarnas käkar, deras lustiga grändmotiv och måleriska gamla gårdar. För alla älskare av den Stockholmska stadsbilden är verket i fråga en guldgruva, allra helst som sanningen i utförandet förenats med en artistisk stämningstyrka, som gör varje blad till en lyrisk transkription av verkligheten. Arbetet har utgivits från P. A. Norstedts & Söners officin och betingar komplett ett pris av 78 kronor. E. H—N.

Medan ridån är uppe.

PIANISTEN OLOF WIBERGHs konsert i Musikaliska akademien lät publiken förnya bekantskapen med den unge konstnären, vars talang efter studierna ute i Europa nu vunnit i personlig stadga och teknisk avslipning. Beethovens c-mollvariationer, kompositioner av Debussy, Lennart Lundberg m. fl. fyllde programmet. — *Konsertföreningen* uppförde vid föregående veckans torsdagskonsert "Beatrice et Benedict", vars ljusa klanger och orkestrala effekter bildade en förträffligt funnen inledning till det övriga programmet: en intagande komposition för stråkorkester "Intermezzo Goldoni", av Enrico Bossi, samt Beethovens sjunde symfoni. Dr Wilhelm Stenhammar dirigerade.

Inför en fulltalig publik gav Wilhelm Kempff den 17 d:s i Gustaf Vasakyrkan en Bach-afton, vid vilken han som orgelspelare och framför allt som pianist stärkte det goda intryck, man förut haft av honom som Bachspelare; åt vissa tondikter gav han en rent av storstilad tolkning.

Teknologernas spex på Dramaten i lördags till förmån för Wien-studenterna hade samlat ett fullt hus, som, tydligen på förhand i den tacksammaste stämning, hade hjärtligt roligt åt "Gudarnas dilemma".

Florodot-Tvålen

är damernas favorittvål och en idealisk barnvål.

"Viyella" Flonell

är det starkaste och vackraste till **Blusar, Nattdräkter och Pyjamas** Clydella flonell krymper inte i tvätt, men bevarar alltid sitt vackra utseende. Clydella flonell är världsberömt för sin styrka, sitt vackra utseende, sin mjuka kvalitet och eleganta dessins.

För att vara säkra på att få den äkta Clydella, lägg då märke till, om namnet är påtryckt tyget eller plaggat.

Är det vanskligt för Eder att få Clydella, skriv då till **WILLIAM HOLLINS & CO., LTD.** Newgate Street, London E. C., England som uppger Eder närmaste detalhandel.

Varemärke.

Vid trötthet verkar en ansiktsdusch med Barnängens KÖLNERVATTEN uppfriskande.

Cloettas

GULD=CACAO

och

CHOKLAD

Förnämsta
svenska fabrikat

Säljas överallt

SVAR

Å DEN i N:o 6 införda serien frågor följer här nedan svar, och har redaktionen ansett, att priset 15 kr. denna gång bör tilldelas signaturen "A. F.", vadan innehavaren av denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

N:o 6. Nu för tiden kan en ung flicka, som ej är under 16 å 17 år taga in på vilket hotell hon önskar, men det är ju trevligare, isynnerhet om hon är ensam, att ej bo på de större hotellen. "Auditorium" i Stockholm är mera privat och kan rekommenderas.

A. F.
— Undertecknad, som sedan många år är medlem av "Föreningen Vaksamhet", vill härmed lämna några upplysningar. Vaksamhets Stockholmadress är Häntverkaregatan 23 A, 1 tr., rikstel. 133,56; allmän tel. 141,98. Särdeles lämpligt vore för "Skänkan" taga in å Vaksamhets hem, där föreståndarinnan, fröken Wiberg, gör allt för de betalande gästernas trevnad och hemkänsla. Som rummen bruka vara mycket upptagna, är säkrast pr rikstelefon eller genom brev till fröken E. Wiberg efterhöra och beställa rum. Önskligt vore, att föreningen Vaksamhet, som intet väsen gör av sig, bleve mera känd och finge många flera betalande medlemmar. Sedan 1903 har föreningens lyckan äga fröken Clara Wahlström som sekreterare. Hon är i sanning föreningens "drivande kraft" och det oegoistiska, energiska arbete fröken W. nedlägger på Vaksamhet är höjt över allt beröm. Föreningen har den stora lyckan äga H. K. H. Kronprinsessan som hedersordförande. Det ligger mig varmt om hjärtat nämna att det intresse Kronprinsessan många gånger visat föreningen ej blott visat sig i ord utan i verklig handling. Ifall Vaksamhet ej har rum, kan hotell Excelsior, 35 Birger Jarlsgatan, väl rekommenderas genom Gammal Stockholmsfru.

N:o 7. Ni blir säkert mottagen i vilken hushållsskola som helst. Studera annonserna i Idun och välj den som mest tilltalar er.

A. F.
N:o 8. Med hänsyn till att Edra svenska kronor, bli omsatta i tyska mark, ofantligt mycket mer värda än här, behöver ni ej dra er för att resa till Tyskland, så mycket mindre som under sådana förhållanden matförhållandena ej behöva avskräcka er. Jag skulle emellertid vilja råda er att taga in på hotell till en början — med den stora kursskillnaden blir det ej dyrt — så har ni bättre säkerhet för att få det väl ställt för er, och ni kan så i lugn höra er för ang. privatackordering.

Som svar på Edra fråga ang. pensionat i Paris skall jag be få citera ett förut publicerat svar i Idun av sign. "Ego", som nämner Madame Carré, Neuilly s/s Paris, men råder Er att f. ö. för lämpliga adressers erhållande vända Edra till fru S. Lamm, Bureau International, Drottninggatan 9, Stockholm, eller till Sv. Turistföreningens byrå.

N:o 9. Alla önskade upplysningar kunna lämpligast erhållas hos Svenska Medicinalväxtodlingsföreningen, Vallingatan 35, Stockholm. Skriv dit, såvida ni ej har tillfälle gå upp personligen.

BOLINDER'S

Erkänt
förstklassigt
arbete.

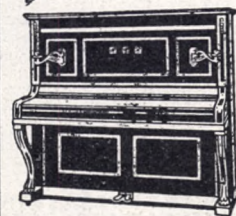
Olika storlekar för

hushåll, restauranter, slaktare, charkuterier m. m.

Priskurant på begäran från

Bolinders
Stockholm

PIANINON

av förnämsta fabrikat å lager från flera kungl. hovleverantörfirmor. Moderna stilar, olika träslag. Goda avbetalningsvillkor. Rabatt vid kontant köp.

Tillskriv oss genast om Ni är spekulant. **A.-B. Fogelqvists Musikhandel**, Tel. 691. Norrköping. Tel. 691

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedlet. Gooda Jästmjöl är bäst och pålitligast. Säljes överallt i burkar å 25, 40, och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co, Göteborg

VINÄGRONS

ÄTTIKSPRIT

ÄR BÄST FÖR

BORDET OCH KÖKET!

För Nervsjuka, blodfattiga och svaga.

Överraskande resultat med Regipan.

Herr J. Liebel i N. skriver: "Jag har med Regipan uppnått så överraskande resultat, att jag sedan 14 dagar kan arbeta hela dagen i min trädgård. Jag hade gjort upp räkningen med livet. Det är nu tre år sedan jag på grund av svar neurasteni i följd av överanstängning och blygiftning var döden mycket nära. Värdet var mig en styggelse och jag åstundade ofta slutet.

Alla mina pennningar har jag använt till alla möjliga stärkningsmedel, magnetisörer o. radiumbehandlingar, så att min familj ofta måste lida nöd, men förgäves. Jag skall ej försumma att, där jag kan, rekommendera Regipan till alla som lida av liknande åkomor.

Cellkärn-Näringspreparatet Regipan verkar snabbt, ej blott vid nervåkomor utan även vid blodbrist, förtidigt åldrande, kraftnedsättning, undermåring, impotens o. dyl. Ett försök skall övertyga en var om dess förtrefflighet. Regipan bedömes fördelaktigt av läkare. 1 ask 5 kr., 3 askar 15 kr. Skulle Ni först vilja ha närmare förklarningar om Regipan, så sänd oss Edra adress och vi skicka Edra per omgående en intressant bok över ämnet alldeles kostnadsfritt. Pharmaco-Dietetisk Industri, Jakobsbergsgatan 33, Stockholm.

FREJAMI PASTILLERNA

fylla såväl hygienens som den goda smakens krav. Vägörande vid fall av hosta, heshet och liknande åkommor.

REN SOCKERPRODUKT

SÄLJAS
ÖVER-
ALLTI

Skönhet och ungdom åt alla!

Yvy-tvälen är den enda tvål, som verkligen förmår återgiva åt anletsdragen det tilldragande och tjusande behag, som endast ungdom och hälsa i förening annars förmå återgiva. Yvy-tvälen uppfyller de högst ställda anspråk och är den enda, som håller måttet i alla avseenden. Beståndsdelarna äro de renaste, sorgfälligaste, utsökta med stöd av vetenskapen och under nogrannaste beaktanden av hygiens fordringar med tillsats av de mest utsökta essenser på detta område. På grund av det balsamiska och välgörande inflytandet på huden, försvinner på kort tid finnar, fräcknar, solbränna m. m. Yvy-tvälen är prisbelönt både i in- och utlandet. Tusenden äro de som prisat och lovorda Yvy-tvälen såsom alldeles enastående på detta område.

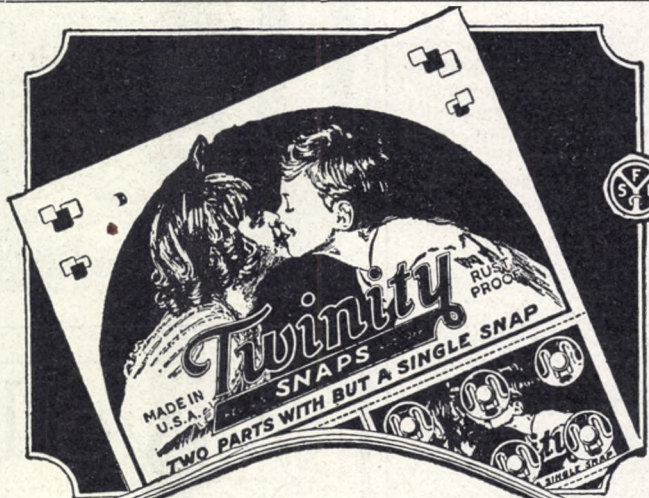
Yvy-tvälen säljes i varje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulrikssons Tekn. Fabrik.

Begär alltid

MAIZENA

Oöfverträfflig till såser, bakning, maizenagröt etc.

NYA OCH BÄTTRE TRYCKKNAPPAR FRÅN NORDAMERIKAS FÖRENADE STATER

TWINITY härstammar från Nordamerika. Den kommer att vinna Eder ynnest därför att TWINITY betjänar Eder bättre än någon annan.

TWINITY har en evinnerlig fjäder som håller fast till Eder finger öppnar densamma. TWINITY förändrar aldrig sin originala glans: alltid ny och glänsande som en ny slant. Ar garanterad att inte förlora glansen. Ar så flat att inte strykjärn eller vridmaskin kan krossa en TWINITY. Kanterna äro mästerskapligt prässade vilket förhindrar träderna eller tyget från att skäras.

TWINITY tryckknappar levereras på anslående färglagda kartor. Där är sex storlekar—i svart och vitt—en passande storlek att användas för alla tyger.

Försök TWINITY tryckknappar—Om Eder handlare händelsevis inte har dem på lager så skicka hans namn på samma gång som Ni inneslutar en dollar, endera i Postanvisning eller Bankväxel, och vi skicka Eder, postarvode betalt, fyra kartor (144 tryckknappar) i svart och vitt.

FEDERAL SNAP FASTENER CORPORATION
25-29 West 31st Street Dept. SJ New York
Kabel adress: Effesefcco Newyork All codes

Dr. E. Dujardins Kosmetiska Kliniker, Köpenhamn.

Spec. Paraffinbehandling av ansiktsfel (såsom vanprydande form på näsa, mun, kinder, haka och byst) samt ärr, rynkor och andra missbildningar. Amagertorv 31, tisd. o. fred. 4.30—6. Byen 51. Privat Telf. Godth. 471 Y.

PELLERINS MARGARIN ÄR BÄST!

Lediga platser
Platssökande
Inackorderingar
samt
Diverseannonser
återfinnas i B-numret.

Laborera icke med

Smörblandning

utan köp

Melange

som bäst löser den åsyftade uppgiften att förbilliga smöret med bibehållande av dess fina arom.

Tillverkare:

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK, STHLM

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

stämning den 31 jan. 1920.

Tillgångar:	Skulder:
Kassabehållning 8,406,050:91	Aktiekapital 40,000,000:—
Obligationer 12,310,585:—	Reservfond 20,000,000:—
Fastigh. o. inventarier 7,338,465:08	Dispositionsfond 2,000,000:—
Reverser mot säkerhet 147,704,042:81	Pensionsfond 500,000:—
Växlar 101,524,942:90	Depositions- o. kapitalräkningar 142,074,997:90
Kreditiv- och löpande räkningar 80,776,440:22	Sparkasseräkning 79,459,907:86
Hos inhemska banker 311,121:20	Giro- o. löpande räkn. 68,542,262:07
» utländska » 19,445,780:69	Postremissväxlar 6,931,008:24
A andra räkningar ... 20,225,851:41	Till inhemska banker 6,025,000:—
	» utländska » 4,961,968:91
	Av utl. banker insatta 7,087,497:25
	A andra räkningar ... 20,460,637:99
Kr. 398,043,280:22	Kr. 398,043,280:22

— Ni bör vända er till en fackman för att få råd. T. ex. till rektor Henriksson, adr. Dals-Ro-stock. A. F.

— För den som är intresserad av medicinalväxtodling finnes ej bättre böcker än följande av den store föregångsmannen och entusiast J. Henriksson: "Handbok i odling och fröinsamling av Sveriges medicinalväxter", "Handledning vid insamling och förvaring av Sveriges medicinalväxter", "Krus- och pepparmyntorna", "Liljekonvaljen", "Några förbisedda hushållsväxter", "Om användningen av Sveriges medicinalväxter", "Ormkaggen", samt "Växterna i de gamlas föreställningar, seder och bruk". De ha tryckts på Palmquists Förlag, men jag har funnit dem i Lindblads bokförlags katalog och funnit dem mycket goda.

"Dunungen".

N:o 10. Utan lysning kan ni nog inte vigas, inte ens borgerligt. Men fråga för säkerhets skull magistraten i den stad ni bor i eller kronofogden, om ni bor på landet. — Varför ej resa bort de tre lysningssöndagarna, ty jag antar det är alla visiter m. m., som ni vill undkomma. A. F.

A DEN i N:o 7 införda serien frågor följer här nedan svar, och har redaktionen ansett, att priset 15 kr. denna gång bör delas så, att signaturen "Ebon" erhåller 10 kr. och signaturen "No name" 5 kr., vadan innehavarna av dessa signaturer behagade anmäla sig i vår byrå för beloppens utbeholdande.

N:o 11. Om mannens inkomster belöper sig till omkring kr. 11,000 pr år, och han ej tycks ha några utgifter för barnens och edra kläder, är det utom utgifterna för sin egen person således hyran och barnens skolgång, skatter, jungfruns lön, som han i huvudsak har att betala. Beror nu på vad dessa summor belöpa sig till, hur hushållskontot kan fastställas. Det minsta ni emellertid enligt min uppfattning kan begära, med nuv. höga priser på alla matvaror, är kr. 500 pr månad. A. F.

N:o 12. Läraren vid Dramatens elevskola Karl Nygren ger särskilda årliga sommarkurser i talteknik, vilka väsentligen besöks av just lärare och lärarinnor. Platsen för kurserna är Villa Kloster vid Alvesta i Småland. Skriv således under denna adress, så att ni är småskollärarinna, och ni blir helt säkert välkommen, såvida ej redan alla platser äro upptagna. Köp för övrigt ett lösnnummer av Idun av den 21 dec. 1919, så kan ni i detalj läsa om, hur angenämt livet gestaltat sig i Villa Kloster m. m. A. F.

— Förra årets kurs i talteknik besöktes av många småskollärarinnor. Kursen var mycket givande och i allo trevlig. Ny kurs börjar den 1 juli. Anmälan insändes till musikdirektör Karl Nygren, Kloster, Alvesta. Anna B.

N:o 13. Är det ej möjligt att er man för barnets skull kan låta bli att dricka? Bed honom bevakande och innerligt! Men hjälper ej detta, är det så rätt, att ni vill skydda ert lilla barn och taga henne från en sådan far. Flytta då ifrån honom, helst till ett annat samhälle. Skilj er ej lagligt tills vidare från honom om det ej är alldeles nödvändigt. Detta av hänsyn till ekonomien. (Forts. i B-numret.)

BREVLÅDA

A. P. 20. De ifrågavarande årgångarna kunna erhållas på Iduns expedition och betinga ett pris av: årgången 1917 7 kr. och 1918 10 kr.

ENASTÅENDE!

Som vi gärna önska utvidga vår kundkrets i Sverige och komma i förbindelse med hem som sätta värde på att själva sy och brodera, erbjuda vi, som prov på vad vi kunna leverera, avbildade, vackra, moderna sommarmarklädnings, utförd på fint vit mousseline organdis, levererad mot efterkrav överallt i Sverige tullfritt.

för det enastående bill. priset av

19 kronor

påtecknat, påbörjat, med tillhörande garn och påritat snittmönster.

Klädningsen levereras i storlekarna n:r 44, 46 o. 48, och glansigt garn levereras efter eget val i en av följande färger, lilas, blå, grön, mörk-frase, brons, rosa, röd och vit.

Klädningsen kan lätt sys och broderas i hemmet, och vår firmas välkända namn är Eder en garanti för utmärkt snitt och bästa passning. Klädningen kan också levereras tullfritt färdig, broderat och monterat för 55 kr. Då vi blott råda över ett begränsat antal av dessa klädningar, tillrådes att omgående order insändes till

Haandarbets-Magasinet.

Nordens största broderiaffär. Östergade 34. Köpenhamn K.

Kvinnan i affärslivet

— Huru stor är hennes framtid?

Erfarenheten visar att de skickligaste och bäst avlönade hava först genomgått en grundlig undervisning vid

REMINGTON - INSTITUTET -

Hamngatan 32, 2 tr.

Anmäl Eder genast till kurserna i Maskinskrivning och Stenografi. Allm. 90 11 Riks Norrm. 555.

KAFFE

Blott den som specialiserar sig kan erbjuda sin kundkrets verkligt förstklassig vara till lågt pris. Vi hava specialiserat oss på försäljning av kaffe och bedja därför ärade köpare göra sig mödan med ett besök i vår affär.

Till landsorten mot efterkrav,

NORDISKA KAFFE BOLAGET
SIBYLLEGATAN 35
STOCKHOLM

Riks 70663 A. T. 4168, Ö. 4168

MAN BÖR ALDRIG köpa »billig» skokräm eller »vilken sort som helst» utan ovillkorligen fordra det fullt förstklassiga fabrikatet »VIKING».

Vill Ni bevara

Er röst klar använd dagligen

SALAM-tabletten

Förordad av Prof. C. B. Mesterton. Säljes överallt i askar à 50 öre.

55

Kungsgatan

Almedahls Försäljnings-Magasin,

55

Kungsgatan

Kontoret 21 66. GÖTEBORG. Butiken 11 31.

Damast- och Drälldukstygger. Lakanslärft. Percaler. Bolstervar. Handdukar. Mattgångar. Mangelduk. Badkaptyg. Vita o. kulörta Bomullstygger m. m.

Rikhaltigt urval av Linne- och Bomullsartiklar. Levererar fullständiga Linneuppsättningar för Hotell, Restaurationer, Sjukhus, Badhus, Ångbåtar och Privathem samt Brudutstyrslar.

Broderier. Spetsar. Färdigsyddad damunderkläder, Dag- och nattskjortor, vita o. kulörta skjortor. m. m.

Gikt **Influensa resp.**
Reumatism **Span. Sjukan**
Ischias **Nerv- och**
Ryggsrott **Huvudvärk**

Förordas av läkare och kliniker. Ett försök skall övertyga envar. Finnes å alla apotek till Kr. 1.— och 2:50. Fabrikanter: Kem. Central Laboratoriet, Stockholm.

Institut Santé

Birger Jarlsгатan 62, hörnet av Rådmansgat.

Riks. 107 86. Allm. Vasa 88 36.

Hårfall och grått hår behandlas med gott resultat. Hårfärgning, alla nyanser, vackert och varaktigt. Liktornar och Kyskadior botas fullständigt. Finnar, Fräknar, och Pormaskar borttagas enligt ny effektiv metod. Salvor med råd och bruksanvisning sändes diskret mot postförskott à kr. 7—10. Obs! Med varje rekvisition följer en intressant broschyr om hur man håller sig frisk och ungdomlig och uppnår ett långt liv. Samt om konsten att hålla sig smal utan diet.

Vis man - Professor eller Präst - så talar:
Pix är bra och **Pix** är bäst!
 Askar i förseglade omslag: 75 öre och i påsar: 25 öre.

En plats annons uti **Vermlands-Tidningen** läses i öfver Vermlandshem. Länets enda dagliga tidning. Huvudkontor: **Karlstad.**
10,000

SKONA HÄNDERNA

En världsberömd pianist, som var rädd om sina händer, försäkrade dem för millioner kronor

Mången flitig husmoder vet av bitter erfarenhet, huru förstörda och fula händerna bli efter hushållsarbetet, om skarpa rengöringsmedel såsom såpa, tvättpulver eller vanlig tvål användes. Man bör därför alltid försäkra sig om en absolut ren, oförfalskad tvål, icke allenast för ömtåliga tygsorter, utan även för stortvätt, skurning och allmän rengöring.

Husmodern, som är rädd om sina händer, försäkrar dem genom att använda en ren tvål

Sunlight är absolut ren, oförfalskad och oskadlig. Detta garanterar fabrikanterna, i det en belöning, av Kr. 20,000 tillfaller den, som kan bevisa motsatsen - en fullständig försäkring mot skada till händer eller kläder vid användandet.

ANVÄND DÄRFÖR ALLTID

SUNLIGHT TVÅL

Sunlight är också billigast i bruket. I såpa, tvättpulver, vanlig tvål och andra mindervärdiga preparat förekomma oftast fyllnadsämnen, tillsatta endast och allenast för att öka såpans eller tvålens vikt. Sunlight däremot är alltigenom tvål.

Av skadan blir man vis

Ärlighet varar längst

IDUN PÄRMAR IDUN

1919

kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt fr. Iduns Exp. mot likvid i postanvisning.
 Röd pärm till "IDUN" med guldtryck Kr. 3: - + porto
 Röd pärm till "Romanbiblioteket" och "Hjälpredan" „ -;75 + porto

1919

MÄSTARE I MINNESKONST.

NÅGRA HISTORISKA EXEMPEL.

EN LÄTT KONST ATT SKAFFA SIG ETT GOTT MINNE.

Under sjuttonde århundradet levde i Italien en man vid namn *Antonio Magliabecchi*, som ifrån att ha varit en enkel tjänare steg allt högre till dess han blev bibliotekarie hos storhertigen *Cosimo III* i Turin. *Magliabecchi*s minne var underbart; intet av vad han en gång hade sett, hört eller erfarit, gick någonsin förlorat för honom. Det säges, att han efter en enda genomläsning kunde ordagrant upprepa innehållet i vilken bok som helst i sin herres bibliotek, vilket utgjorde en av den tidens allra största boksamlingar.

Hos de gamla grekerna var det inte alls ovanligt att träffa på en man av herreklassen, som kunde läsa upp hela skaldeverk såsom *Iliaden* och *Odyssén*. *Cyrus den store* kunde nämna vid namn varje

man i sin här, som räknade hundratusental. *Napoleon* hade ett nästan lika underbart minne.

När *Gladstone*, den store engelske statsmannen, förelade parlamentet sin årliga budget, kunde han tala flera timmar i sträck, framläggande sifferdetaljer som belöpte sig på många miljoner pund, utan att kasta en blick på den skriftliga rapport, som låg på bordet framför honom.

Robert G. Ingersoll, en berömd amerikansk jurist, kunde följa med ett rättsmål, som varade i flera dagar, utan att göra några anteckningar. Och likväl glömde eller förbisåg han aldrig i sina tal till juryn, vilka stundom varade i flera timmar, något av vad motparten hade anfört.

En annan mästare i minneskonst är fransmannen *Houdin*, som från att ha haft ett dåligt minne på några år övade upp sig till den grad, att han nu anses som ett fenomen. Och likväl påstår han själv, att det inte alls är så märkvärdigt med ett briljant minne eller ett mästarminne, som folk tror. Vem som helst kan genom rationell träning på relativt kort tid nå häpnadsväckande resultat i fråga om minnesprestationer. Det behövs, enligt *Houdin*, bara att följa några enkla metoder i ett par månader för att få minnet att verka fullt automatiskt, alltså utan ringaste tankeanstängning. Lyckligtvis har *Houdin* också offentliggjort detaljerna i sina metoder, så att det verkligen är möjligt för var och en att pröva dem.

I hans hemland och i England och Amerika ha hundratusenden följt hans anvisningar och därigenom kunnat intyga riktheten av hans påstående, att vem som helst kan bli en mästare i minneskonst.

I *Friman-Kursen* - den första och enda i sitt slag i Norden - tillämpas bl. a. *Houdin*s metoder och svenskarna ha därför numera också möjlighet att på ett enkelt och rationellt sätt skaffa sig bättre minne, vilket i sin ordning betyder ökade möjligheter till framgång i världen.

Friman-Kursen kan var och en studera i sitt hem på lediga stunder. Begär prospekt! Det sändes gratis och utan förbindelse. Adressen är: *Friman-Institutet, Regeringsgatan 28, Stockholm 2.*